

***VALVONTASUUNNITELMA
2013 – 2016***

MÄÄRITELMÄT	3
1 JOHDANTO	6
1.1 VALVONTASUUNNITELMAA OHJAAVA LAINSÄÄDÄNTÖ	6
1.2 VALVONNAN SUUNNITTELUVELVOITE.....	7
1.3 VALVONTASUUNNITELMAN TARKOITUS.....	8
1.4 ALUEPELASTUSLAITOKSEN VALVONTAVIRANOMAISTEHTÄVÄT	9
1.5 VALVONTASUUNNITELMASTA TIEDOTTAMINEN	10
1.6 VALVONTASUUNNITELMAN ARVIOINTI	11
2. VALVONNAN SUUNNITTELUPERIAATTEET	12
2.1 VALVONTAKOHTTEEN PROFILOINTI	12
2.2 MOSAIC-LUOKITTELU (GEODEMOGRAFINEN ASUINALUELUOKITUS).....	13
2.3 KOHDETYYPPIKOHTAINEN RISKILUOKITUS	14
2.4 VALVONTAVIRANOMAISEN TIEDONSAANTIOIKEUS	16
2.5 VALVONTATYÖN KEHITTÄMINEN	17
2.6 VALVONTATIETOJEN KÄSITTELY	18
2.7 VALVONNASTA ILMOITTAMINEN.....	20
3 VALVONTAKOHTTEET	21
3.1 RAKENTEELLISEN PALOTURVALLISUUDEN VALVONTA	21
3.2 RAKENNUKSEN PÄÄKÄYTTÖTARKOITUKSEEN PERUSTUVA VALVONTA.....	22
3.3 ASUINTURVALLISUUDEN VALVONTA	24
3.4 NUOHOUS.....	26
3.5 KEMIKAALI-, NESTEKAASU- JA RÄJÄHDEVALVONTA	27
3.6 TURVALLISUUS- JA POISTUMISTURVALLISUUSSELVITYSKOHTTEIDEN VALVONTA.....	28
3.7 PALO- JA HENKILÖTURVALLISUUSTEKNIIKAN VALVONTA.....	30
3.8 ATEX-VALVONTA	31
3.9 YLEISÖTAPAHTUMIEN VALVONTA.....	32
3.10 VÄESTÖNSUOJIEEN VALVONTA	33
3.11 VALMIUDEN TARKASTAMINEN	34
3.12 KULTTUURIOMAISUUSKOHTTEIDEN VALVONTA.....	35
3.13 KAAVOITUKSEN SEURANTA.....	36
3.14 ALUEVALVONTA	37
3.15 SUUNNITTELEMATON VALVONTA.....	38
3.16 JÄLKITARKASTUS	39
3.17 VALVONTAYHTEISTYÖ MUIDEN VIRANOMAISTEN KANSSA.....	40
4. VALVONNAN RESURSSIT JA MITTARIT	41
4.1 VALVONTATYÖN ARVIOIDUT SUORITTEET JA RESURSSIT.....	41
4.2 MITTARIT	42
5. PALOTARKASTUKSEN JA VALVONTATEHTÄVÄN MAKSULLISUUS	43
LIITTEET	44
LIITE 1. ALUEPELASTUSLAITOKSEN VISIO, TOIMINTA-AJATUS JA ARVOT	44
LIITE 2. VALVONTAKOHTTEIDEN TARKASTUSVÄLIT TAULUKOT A1 – A6.....	45
LIITE 3. MALLI OMATARKASTUSLOMAKKEESTA	53
LIITE 4. VALVONNAN RESURSOINNIN TAUSTAA	54

Määritelmät

Asiakirjavalvontaa

Suoritetaan palotarkastusten yhteydessä, jonka tarkoituksena on varmistaa esimerkiksi kohteeseen laaditun pelastussuunnitelman sekä muiden palo- ja poistumisturvallisuudesta laadittujen asiakirjojen perusteella, velvoitteiden noudattaminen kohteessa.

Erityinen palotarkastus

Valvontakäynti, joka tehdään tarkastuskohteeseen ennen käyttötarkoituksen mukaisen tai käyttötarkoitukseltaan olennaisesti muuttuneen toiminnan aloittamista. Yleensä erityinen palotarkastus tehdään samaan aikaan tai juuri ennen rakennusvalvontaviranomaisen rakennuksen käyttöönottotarkastusta. Tarkastus, joka liittyy rakennus- tai toimenpidelupaa edellyttävään valvontakäyntiin luokitellaan erityiseksi palotarkastukseksi.

Ilotulitemyyntipisteen tarkastus

Kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) 63 ja 64 § mukainen valvontakäynti, joka kohdistuu pyroteknisten tuotteiden varastointiin kaupan yhteydessä.

Jälkitarkastus

Valvontakäynti, jonka pelastusviranomainen tekee valvoakseen aiemmin annettuja korjausmääräyksiä. Jälkitarkastus tehdään korjausmääräysten määräaikojen umpeuduttua, ennen seuraavaa yleistä palotarkastusta.

Maanalaisen polttoainesäiliön tarkastus

Öljylämmityslaitteistoista annetun asetuksen (1211/1995) 22 § mukainen tarkastus tärkeällä pohjavesialueella sijaitsevan maanalaisen öljysäiliön tarkastamiseksi ennen säiliön peittämistä. Muiden polttoainesäiliöiden osalta tarkastus perustuu pelastusviranomaisen kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) ilmoitusvelvollisten kohteiden osalta tekemään päätökseen (25 § 2. mom. ja 27 § 2. mom).

Nestekaasukohteen käyttöönottotarkastus

Nestekaasusetuksen (711/1993) 25 § mukainen käyttöönottotarkastus, joka kohdistuu nestekaasun vähäistä teknistä käyttöä, käsittelyä tai varastointia harjoittavaan kohteeseen. Tarkastus tulee tehdä viimeistään 3 kk kuluessa ilmoituksesta, esim. rakennustyömaiden lämmitykseen käytetyt nestekaasulaitteistot.

Palotarkastuskohde

Palotarkastus kohdennetaan yleensä rakennukseen. Useamman rakennuksen palotarkastuskohde ryhmitetään toiminnallisiksi kokonaisuuksiksi, esim. kauppakeskus on yksi kohde.

Rakennuksen käyttöönoton ennakkokatselmus

Vastaavan työnjohtajan tai rakennusvalvontaviranomaisen pyytämä palotarkastus tai neuvontakäynti rakennustyömaalla. Tämän jälkeen suoritetaan vielä palotarkastus ennen kohteen lopullista käyttöönottoa.

Tarkastusväli

Tarkastusväli on ajanjakso, joka on riskien arviointiin perustuen määritelty palotarkastusten väliseksi ajaksi.

Turvallisuusviestintä

Turvallisuusviestintä jakautuu mm. seuraaviin osa-alueisiin:

- turvallisuusneuvonta:
  - pelastustoimessa turvallisuusneuvonta tarkoittaa mm. puhelinneuvontaa ja palotarkastuskäynnillä tapahtuvaa neuvontaa. Turvallisuusneuvontaa on myös poistumisharjoitusten seuranta/valvonta, mikäli tilaisuudessa ei tapahdu pelastuslaitoksen antamaa koulutusta. Pelastustoimen turvallisuusneuvonta on satunnaista, yksittäiselle ihmiselle suunnattua, lyhytaikaista ja kohdentuu tiettyyn asiakaslähtöiseen tarpeeseen.
- turvallisuuskoulutus:
  - pelastustoimen turvallisuuskoulutus sisältää tietylle kohderyhmälle annettavan turvallisuusaiheisen luennon, oppitunnin, opetustuokion tai harjoituksen. Turvallisuuskoulutusta ovat mm. kouluille annettavat turvallisuusluennot, turvallisuuskävelyt ja alkusammutuskoulutus. Lisäksi poistumisharjoitus on turvallisuuskoulutusta silloin, kun pelastuslaitos järjestää sen.
- yleisötilaisuudet:
  - Pelastustoimessa yleisötilaisuuksilla tarkoitetaan muun muassa messuja ja erilaisia teemapäiviä, joissa yleisön kohtaaminen ei ole aina määrämötoista ja ennakoitavaa.
- joukkoviestintä:
  - Pelastustoimessa joukkoviestintä tarkoittaa turvallisuusaiheisten viestien välittämistä joukkoviestimillä (radio, tv, elokuvat, www-sivut, lehdistö ja sosiaalinen media).

Turvallisuusviestinnällä tavoitetaan vuosittain arviolta noin 20 % Varsinais-Suomen alueen asukkaista.

Vaarallisten kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavan kohteen tarkastus

Kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) 27 § mukainen valvontakäynti.

Yleinen palotarkastus

Valvontasuunnitelman mukainen määrätyin väliajoin suoritettava pelastusviranomaisen valvontakäynti. Käytetään myös termiä määräaikainen palotarkastus.

Yleisötilaisuuden palotarkastus

Pelastusviranomaisen suorittama tarkastus- ja valvontakäynti, jossa käydään läpi yleisötapahtuman palo- ja henkilöturvallisuusjärjestelyjä.

Ylimääräinen palotarkastus

Pelastusviranomaisen päättämä valvontakäynti, jota ei ole ajoitettu ja kohdennettu valvontasuunnitelmassa, esim. asiakkaan tai muun viranomaisen erikseen pyytämä palotarkastus.

Öljylämmityslaitteiston tarkastus

Öljylämmityslaitteistoista annetun asetuksen (1211/1995) 17 ja 20 §:ien mukainen käyttöönottotarkastus, joka tulee tehdä viimeistään 3 kk kuluessa laitteiston käyttöönotosta.

Palotarkastuksen ja valvontatehtävän maksullisuus

Palotarkastuksista ja valvontakäynneistä peritään maksu. Maksun suuruus on asiantuntijapalveluihin nähden kohtuullinen. Valvontamaksun päätarkoituksena on varmistaa osaltaan pelastustoimen valvontaviranomaisen toimintaedellytyksiä. Perittävien maksujen suuruudesta päättää aluepelastuslautakunta noudattaen valtion maksupestelaisissa säädettyjä periaatteita. Aluepelastuslautakunnan päättämät valvontasuoritteiden valvontamaksut määritetään siten, että ne vastaavat suuruudeltaan enintään suoritteiden tuottamisesta ja tehtävän hoitamisesta alueen pelastustoimelle aiheutuneita välittömiä kustannuksia.

Palotarkastettavilla kohteilla on mahdollisuus vaikuttaa kohteen palotarkastuksista aiheutuviin maksuihin. Jos kohde on hoitanut asianmukaisesti pelastuslaissa säädettyt varautumis- ja muut turvallisuusvelvoitteensa, palotarkastuksia voidaan tehdä harvemmin. Jos velvoitteita on laiminlyöty, palotarkastuksia tehdään useammin, jotta kohteen turvallisuustaso saadaan ohjattua laissa vaaditulle tasolle. Lisämaksuja kohteelle voi tulla myös palotarkastuksessa annettujen korjausmääräysten noudattamisen valvonnasta.

1 Johdanto

1.1 Valvontasuunnitelmaa ohjaava lainsäädäntö

Pelastuslaki 379/2011 muutti onnettomuudenehkäisyn toimintatapaa ja strategisia tavoitteita, jotka koskevat mm. palotarkastuksena tehtävää onnettomuuksien ehkäisytyötä. Palotarkastuksessa siirrytään perinteisestä palotarkastukseen perustuvasta toiminnasta riskien arviointiin ja muiden erityisten valvontatarpeiden perustuvaan valvontaan, sekä vapautetaan resursseja mm. valistukseen ja ohjaukseen. Pelastuslaitokset suorittavat valvontaa palotarkastuksin määrääjäksi vahvistetun valvontasuunnitelman mukaisesti. Samassa yhteydessä osa palotarkastuksista muuttuu maksullisiksi.

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen visio ja toiminta-ajatus ohjaavat arvojen kautta palvelutasopäätöksen mukaista valvontatoimen palveluntuotantoa.

Riskienhallinnan palvelualue tuottaa Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen vision, toiminta-ajatuksen ja arvojen (liite 1) mukaisesti onnettomuuksien ehkäisyn, varautumisen sekä turvallisuussuunnittelun palveluja:

- neuvonnan,
- valistuksen,
- koulutuksen,
- suunnittelun ja palotarkastuksen keinoin

Valvonnan ja varautumisen palveluyksikön henkilöstöllä palvelemme ammatillisesti, nopeasti ja tasapuolisesti Varsinais-Suomen maakunnan alueella.

1.2 Valvonnan suunnitteluvuorokaus

Aluepelastuslaitokselle on säädetty yleinen velvoite valvoa pelastuslain 379/2011 2 luvun mukaisia jokaiselle asetettuja yleisiä velvollisuuksia, sekä 3 luvun mukaisia toiminnanharjoittajalle ja rakennuksen omistajalle ja haltijalle asetettuja velvoitteita. Pelastuslain 12 luvun 78 § mukaan edellä tarkoitettujen valvontavelvoitteiden suorittamiseksi pelastuslaitoksen tulee tehdä palotarkastuksia, sekä myös muita valvontatehtävien edellyttämiä toimenpiteitä.

Palotarkastettavia kohteita ei enää määritellä laissa tai sen nojalla annetuissa sääöksissä, vaan aluepelastuslaitos määrittelee palotarkastettavat kohteet pelastuslain 12 luvun 79 §:ssä tarkoitettussa valvontasuunnitelmassa paikallisten olosuhteiden ja alueella esiintyvien riskien perusteella.

Muotomääräisissä palotarkastuksissa valvotaan ensisijaisesti omatoimisen varautumisvelvoitteen toteutumista (14 §) ja rakennusten palo- ja poistumisturvallisuutta (9 §, 10 §) sekä laitteiden kunnossapitoa (12 §), nuohouksen ja ilmanvaihdon puhdistuksen toteuttamista (13 §), pelastussuunnitelmien laatimista (15 §), palovaroittimien hankintaa ja kunnossapitoa (17 §) sekä hoitolaitosten poistumisturvallisuutta (18 §).

Pelastuslain 12 luvun 78 § 2 momentin mukaisilla ”muilla valvontatehtävien edellyttämillä toimenpiteillä” tarkoitetaan erityisesti asiakirjavalvontaa. Pelastuslain 80 §:n 3 momentin mukaisesti kiinteistön omistajan, haltijan ja toiminnanharjoittajan tulisi pyynnöstä toimittaa alueen pelastusviranomaiselle rakennuksen pelastussuunnitelma ja mahdolliset muut kohteen palo- ja poistumisturvallisuudesta laaditut asiakirjat, joita alueen pelastusviranomaisen tarvitsee valvontatehtävässään.

Palotarkastusten ja edellä mainittuihin asiakirjoihin perustuvan valvonnan lisäksi aluepelastuslaitoksen tulee osana valvontatehtävänsä seurata ja valvoa yleisesti laakiehdotuksen 2 ja 3 luvuissa tarkoitettujen velvoitteiden noudattamista toimialueella. Käytännössä tämä merkitsee huolellisuusvaatimuksen (4 §), varovaisen tulenkäsittelyn (5 §), avotulen teon (6 §) ja kulotuksen (7 §) valvontaa sekä kiinteistöjen pelastusteiden esteettömyyden valvontaa (11 §) sekä yleisötilaisuuksien pelastussuunnitelmien toteutumisen valvontaa (16 §). Lisäksi pelastuslaitokset suorittavat palotarkastusten lisäksi muuta valvontatoimintaa esimerkiksi erityisten valvontaprojektien muodossa yhdessä muiden valvontaviranomaisten kanssa.

Alueen pelastusviranomaisen suorittamaan valvontaan liittyy pelastuslain 27 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua ohjausta, valistusta ja neuvontaa, jonka tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen.

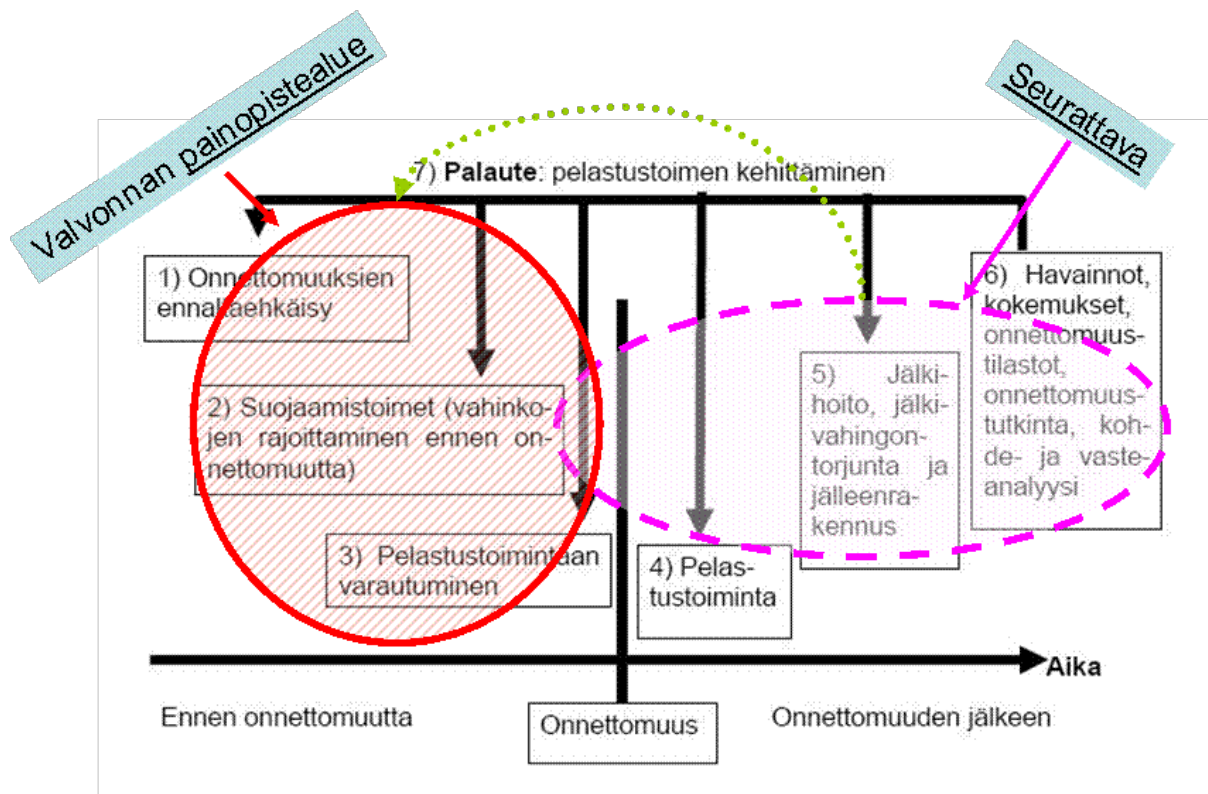
1.3 Valvontasuunnitelman tarkoitus

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen tulee suunnitella etukäteen sille pelastuslaissa määritellyn valvontavelvoitteen toteuttaminen. Valvontakohteet ja toimenpiteet valvonnan suorittamiseksi määritellään vuosittain päivitettävään valvontasuunnitelman työohjelmaan, joka perustuu palvelutasopäätökseen ja riskienarviointiin. Valvontasuunnitelmaan kerätään tiedot myös toteutuneista palotarkastuksista sekä onnettomuuksien ehkäisyyn käytetyistä resursseista. Valvontasuunnitelman toteutumista valvoo aluehallintoviranomainen osana pelastustoimen palvelutason riittävyyden valvontaa.

1.4 Aluepelastuslaitoksen valvontaviranomaistehtävät

Valvontatoimenpiteet ovat osa Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen onnettomuuksien ehkäisyä ja niiden vahinkojen rajoittamiseen kohdistuvasta työstä (kuva 1). Palotarkastuksia ja muita pelastuslaitokselle säädettyjä valvontatehtävien edellyttämiä toimenpiteitä saavat suorittaa ainoastaan alueen pelastusviranomaiset. Pelastusviranomaiset toimivat virkavastuulla ja heidän vaitiolovelvollisuudestaan on säädetty pelastuslain 86 §:ssä.

Kuva 1: Riskienhallinnan painopistealue

1.5 Valvontasuunnitelmasta tiedottaminen

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen valvontasuunnitelma on julkinen. Valvontasuunnitelman sisällön ja perusteiden osalta riittävä tiedotuskanava on aluepelastuspelastuslaitoksen internet-sivut, joiden kautta aluepelastuslaitoksen alueen asukkaat ja kohteiden edustajat pääsevät tutustumaan sen sisältöön.

1.6 Valvontasuunnitelman arviointi

Länsi-Suomen aluehallintovirasto valvoo pelastustoimen palvelujen saatavuutta ja tasoa toimialueellaan. Pelastuslain 23 § ja 29 § mukaan aluehallintoviranomaisen valvonta kohdistuu myös valvontasuunnitelman toteutumiseen osana pelastustoimen palvelutason riittävyyden valvontaa. Pelastuslaitos valvoo onnettomuuksien ehkäisyn tuloksellisuutta mittareilla. Asiaa on selvitetty tarkemmin suunnitelman kohdassa 4.2.

2. VALVONNAN SUUNNITTELUPERIAATTEET

2.1 Valvontakohteen profilointi

Valvontakohteella tarkoitetaan kohdetta, joka kuuluu Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen suorittaman valvonnan piiriin. Pääasiallisesti valvontakohteeksi muodostuu toiminnallisesta kokonaisuudesta, joista esimerkkeinä on kauppakeskus, oppilaitoskeskittymä, teollisuustalo jne. Valvontakohteeksi voi olla myös muu kuin rakennus tai rakennuskokonaisuus, esim. vaarallisten aineiden käyttö tai varastointi. Suurehko yleisötilaisuus jo itsessään muodostaa pelastuslaitokselle valvontakohteen.

Pelastuslakiin on kirjattu pelastuslaitoksille yleinen valvontavelvoite. Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen onnettomuuksien ehkäisytönsä suorittaman valvonnan painopisteenä on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen sekä rakennusten käytönaikaisesta poistumisturvallisuudesta ja pelastustoiminnan edellytysten turvaamisesta huolehtiminen.

Pelastuslaissa ei määritetä yksityiskohtaisesti valvonnan piiriin kuuluvia kohteita, vaan Varsinais-Suomen pelastuslaitos määrittää tässä valvontasuunnitelmassa paikallisten olosuhteiden ja alueella esiintyvien riskien perusteella valvottavat kohteet. Määrittelyn pohjana ovat valvontasuunnitelman ohjeen taulukot A1 - A6 (liite 2). Näin voidaan kohdentaa valvonnan painopisteet vastaamaan paremmin alueen riskejä ja muita erityisiä valvontatarpeita.

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen henkilöstö toteuttaa pelastuslainsäädännön mukaista valvontatehtävää valvontakäynneillä eli palotarkastuksilla ja muilla valvontatehtävien edellyttämällä toimenpiteillä, joista esimerkkeinä mm. asiakirjavalvonta ja yhteistoiminta muiden valvontaviranomaisten kanssa (mm. rakennusvalvonta, poliisi, ympäristö- ja terveystoimikunnat jne.).

Palotarkastuksissa valvotaan erityisesti omatoimisen varautumisvelvoitteen toteutumisesta ja rakennusten palo- ja poistumisturvallisuutta sekä laitteiden kunnossapitoa, nuohouksen ja ilmanvaihdon puhdistuksen toteuttamista, pelastussuunnitelmien laatimista, palovaroittimien hankintaa ja kunnossapitoa sekä hoitolaitosten poistumisturvallisuutta.

Näiden lisäksi Varsinais-Suomen pelastuslaitos suorittaa yleisesti pelastuslaissa määriteltyjen velvoitteiden valvontaa seuraavasti: huolellisuusvaatimuksen, varovaisen tulenkäsittelyn, avotulenteon ja kulotuksen sekä kiinteistöjen pelastusteiden esteettömyyden ja yleisötilaisuuksien pelastussuunnitelmien toteutumisen valvontaa.

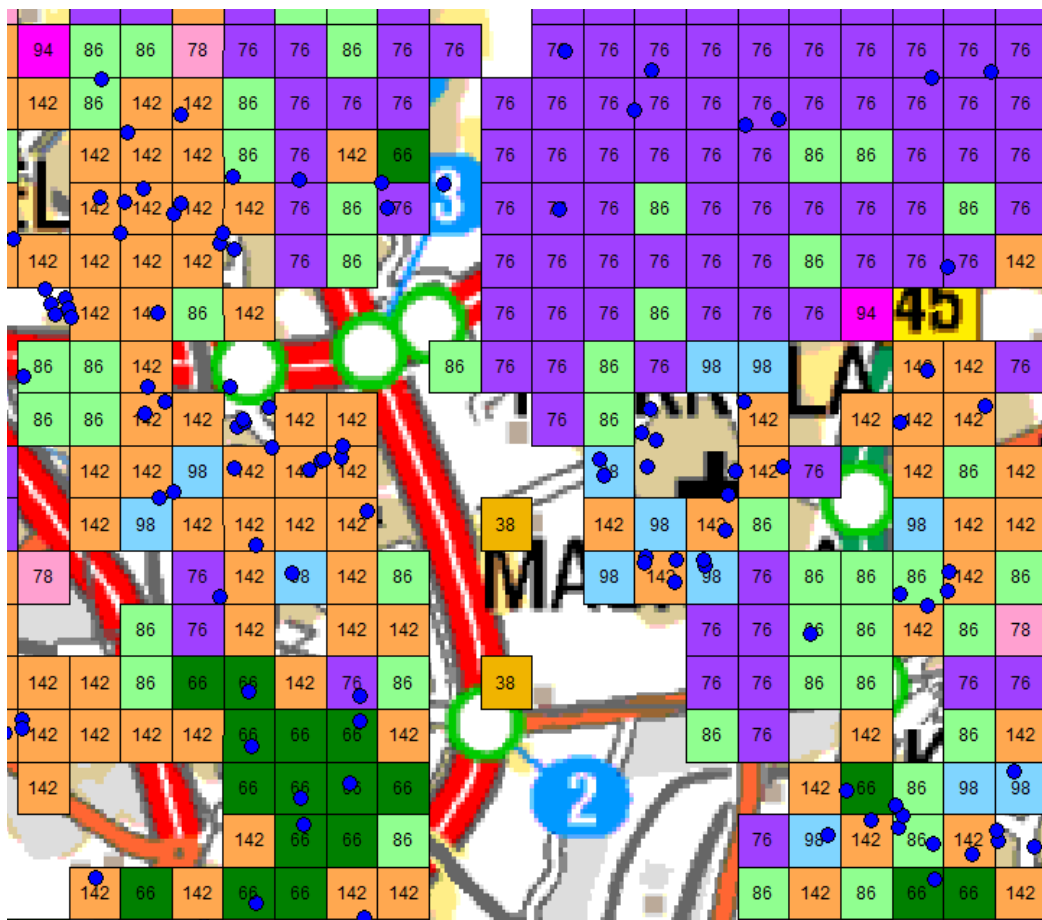
Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen suorittamaan valvontaan kuuluu myös pelastuslain tarkoittamaa ohjausta, valistusta ja neuvontaa, joiden tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen.

2.2 Mosaic-luokittelu (Geodemografinen asuinalueluokitus)

Tavoitteena on tunnistaa erilaisille asuinalueille tyypillisten riskien piirteitä sekä tuottaa helppokäyttöisiä työvälineitä pelastuslaitoksille hyödynnettäväksi mm. ennaltaehkäisytoimenpiteiden kohdistamisen tueksi. Asuinalueluokka määräytyy useiden tietojen yhdistelmänä. Asuinalueita koskeva ruutuaineisto (250x250 m) sisältää erilaiseen asumiseen, koulutukseen, työllisyyteen ja varakkuuteen liittyviä tietoja.

- Väestön osalta mm. ikärakenne, koulutus, talouteen liittyvät tiedot ja asema työmarkkinoilla.
- Kotitalouksia koskien mm. perhekoko, sosioekonominen luokka sekä tulot.
- Rakennuksia koskien mm. asuinrakennusten ikä, talotyyppi, pinta-ala sekä hallintamuoto.

Vaikka ruutuaineisto sisältää yksityiskohtaista tietoa asukkaista ja rakennuksista, henkilötason tietoturva ei vaarannu. Tiedot ovat käytettävissä vain maantieteellisen alueen puitteissa. Jos alueella ei asu riittävä määrä kotitalouksia, tietoja ei ole saatavilla lainkaan. Esimerkki alla (kuva 2) on Mosaic-aineiston asuinalueluokitusaineistosta.

Kuva 2: Esimerkki ruutuaineistosta

2.3 Kohdetyyppikohtainen riskiluokitus

Palotarkastusten yhteydessä puhuttiin aiemmin erityiskohteista, joita olivat käytännössä kaikki ne kohteet, jotka eivät olleet asuinrakennuksia tai niihin paloturvallisuuden suhteen rinnastettavia kohteita. Nyt kaikille valvontakohteille määritellään tarkastusvälit riskien arviointiin perustuen. Arviointi aloitetaan kohteista, jotka olivat aikaisemmin ns. erityiskohteita eli kerran vuodessa tarkastettavia kohteita. Jatkossa tarkastusvälin perusteella ei enää muodostu erityiskohdetta ja kyseinen termi jää pois käytöstä.

Pelastuslainsäädännön tavoitteena on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia. Riskeinä voidaan tällöin tarkastella henkeen, omaisuuteen, ympäristöön, kulttuuriarvoihin ja infrastruktuurin kannalta merkittäviä uhkia. Valvonta kohdennetaan näiden riskien perusteella vuosittaisessa työohjelmassa. Osaa riskeistä arvioidaan määrällisesti, osassa joudutaan käyttämään asiantuntija-arvioita.

Kohteiden keskimääräisen tarkastusvälin määrittämisessä sovellettiin seuraavia periaatteita:

- Koska aiemmin kerran vuodessa palotarkastetuissa valvontakohteissa sattui vain vähän menehtymisiä tai loukkaantumisia, tarkasteluvälin määrittämisen lähtökohtana käytetään tulipalon aiheuttamaa omaisuusvahinkoriskiä. Omaisuusvahinkoriskin lisäksi arvioidaan myös suuronnettomuuden henkilöriskin mahdollisuutta sekä pyritään huomioidaan merkittävien kulttuuri- ja ympäristöarvojen riskit. Liitteessä 2 on esitetty pelastuslaitosten verkoston Valvontasuunnitelma-työryhmän näkemys kohderyhmien tarkastusväleiksi. Tarkastusvälien määrittely on tehty hyödyntäen tietoa erityyppisten kohteiden omaisuusvahinkoriskeistä, joka on saatu VTT:n seulomista PRONTO-tilastoista syttymistäaajuustiheyden ja vahinkojen odotusarvona. Tausta-aineistoa on esitetty tarkemmin liitteessä 12.
- Yksittäisten kohteiden tarkastusvälejä voidaan tarvittaessa lyhentää tai pidentää tapauskohtaisesti, jos kohteen turvallisuustaso ja turvallisuuskulttuuri valvontakäynnillä sen osoittaa.
- Valvontasuunnitelmassa voidaan tarvittaessa painottaa jotain tiettyä kohderyhmää, jossa on havaittu riskejä tai johon kohdistetaan muutenkin esim. valtakunnallista turvallisuuskampanjointia.

Onnettomuuksien ehkäisyn toimenpiteitä voidaan suunnata ja räätälöidä myös asuinalueuokituksen avulla. Asuinalueita koskeva aineisto sisältää tietoa väestöstä, kotitalouksista sekä rakennuksista.

- A. Väestön osalta luokituksessa huomioidaan vähintään ikärakenne, koulutus, talouden liittyvät tiedot ja asema työmarkkinoilla.
- B. Kotitalouksia koskien luokituksessa on vähintään perhekoko, sosioekonominen luokka sekä tulot.
- C. Rakennuksia koskien luokituksessa on vähintään asuinrakennuksen ikä, talotyyppi, pinta-ala sekä hallintamuoto.

Valintaluokituksen toimivuutta arvioidaan ensimmäisen valvontasuunnitelmakauden aikana (2013–2016) ja valintaperusteet määritellään yksityiskohtaisemmin seuraavaan valvontasuunnitelmakauteen (2017- 2020).

Valvontakohteiden kohdetyyppikohtaisessa riskinarvioinnissa on käytetty kokemuspärisen tiedon lisäksi hyväksi pelastuslaitosten ”valvontasuunnitelman ohje – työryhmän” määrittelemiä riskitekijöitä.

Kohdetyyppikohtaisen riskitekijöiden merkittävyyttä arvioitaessa kiinnitetään huomiota siihen, onko palo- ja henkilöturvallisuuden tai muiden onnettomuuksien vaaran toteutuminen todennäköistä ja mikä on onnettomuuden aiheuttamien välillisten vahinkojen tai haitan voimakkuus.

Kohdetyyppikohtainen riskinarviointi perustuu pääasiassa seuraaviin tekijöihin:

- toiminnan laatuun ja laajuuteen eri vuorokauden aikoina
- käyttäjäryhmään
- henkeen, omaisuuteen, ympäristöön ja kulttuuriarvoihin kohdistuviin uhkiin
- tuotantoon ja valmistukseen liittyviin tekijöihin (palovaarallisuusluokitus)
- olosuhteiden asianmukaisuuteen
- kohteen valvontahistoriaan
- tarkastuksella tehtyihin havaintoihin
- rakenteellisiin ratkaisuihin
- teknisiin laitteisiin ja prosesseihin
- kohteen sisäisen valvonnan toimivuuteen
- omatoimiseen varautumiseen
- riskianalyysiin
- Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen palotarkastusten asianhallintaohjelma Merlotiin

Kohdetyyppikohtainen riskiluokituksen jako valvontakohteille

Riskiluokituksen jako on esitetty liitteessä 2. Taulukot A1 – A6, joista ilmenee valvontakäyntien jaksotus kuukausina. Suurempi riskisellä kohteella on pienempi valvontaväli kuukausina. Taulukon harmaakenttä osoittaa valvontavälin muutoksen mahdollisuuden, jos valvontakohteen turvallisuuskulttuuri sitä edellyttää. Tarkastusväli voi lyhentyä tai kasvaa.

2.4 Valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Palotarkastus saadaan suorittaa rakennuksessa ja rakennelmassa, niihin kuuluvissa huoneistoissa ja asunnoissa sekä muissa kohteissa. Palotarkastuksen suorittaja on päästettävä kaikkiin tarkastettaviin tiloihin ja kohteisiin. Tarkastus kohdistuu myös yleisötilaisuuteen. Tarkastettavan kohteen edustajan tulee esittää pelastusviranomaiselle säädöksissä vaaditut suunnitelmat, muut asiakirjat ja järjestelyt.

Kiinteistön omistaja, haltija ja toiminnanharjoittaja ovat myös muutoin kuin palotarkastuksen yhteydessä velvollisia pyynnöstä toimittamaan alueen pelastusviranomaiselle maksutta valvonnassa tarvittavia asiakirjoja.

Palotarkastusten toimittamista varten Varsinais-Suomen pelastuslaitoksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada viranomaisten rakennustiedostoista rakennusta sekä sen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja myös alueellisesti, rakennustyyppien mukaisesti tai muulla tavalla ryhmiteltyinä luetteloina.

2.5 Valvontatyön kehittäminen

Pelastuslain 379/2011 ja siihen liittyvien asetusten voimaan tulon jälkeen tätä valvontasuunnitelmaa on Varsinais-Suomen pelastuslaitoksessa kehitettävä eteenpäin ja laadittava vuosien 2017- 2020 valvontasuunnitelma vuonna 2016. Vuoden 2013-2015 aikana tullaan näkemään palotarkastusta suorittavien henkilöiden resursoinnin oikeellisuus ja valvottavien kohteiden kokonaismäärä. Lisäksi niin sanottujen kerran vuodessa kohteiden tarkastusten yhteydessä tehtävä riskienarviointi ja valvontavälin tarkastelu antaa runsaasti uutta tietoa valvontasuunnitelman pohjaksi seuraavalle suunnitelmakaudelle.

Tärkeimpiä tehtäviä valvontatyön kehittämisessä on valvontatoimien tasapuolinen mitoittaminen valvontatyöhön osallistuvan henkilöstön kesken. Työsuoritteiden jaossa tulee huomioida henkilöstön muut tehtävät pelastuslaitoksella ja mitoittaa henkilökohtaiset suoritteet koko kokonaisuus huomioiden.

Tällä hetkellä on saatettu voimaan monia laki- ja asetusuudistuksia, joiden vaikutuksia pelastustoimelle ei vielä tiedetä. Nämä kaikki tulee kuitenkin huomioida valvontasuunnitelmaa ja valvontatoimia kehitettäessä. Muuttuvat työmenetelmät ja säädösperusta edellyttää myös henkilöstön täydennyskoulutusta ja henkilöstön kehittämissuunnitelman tekemistä. Koulutussuunnitelma laaditaan yhteistyössä koulutuksen palveluyksikön kanssa.

Henkilöstön kehittäminen

- koulutussuunnitelmat
  - sisäinen koulutus (mm. pelastuslakimuutos, uudistuvat säädökset), ulkoinen koulutus
- asiantuntijuuksien määrittäminen
- henkilöstön urapolku

Valvontatoimien kehittäminen

- tehokas riskienarviointi helpottamaan valvontatoimenpiteiden kohdentamista erityistä vaara aiheuttaviin kohteisiin (resurssien tehokas käyttö)
- vaikuttavuuden mittaaminen
- uusien toimintatapojen käyttöönotto (esim. auditointi tai tutorointi)

Työvälineiden kehittäminen

- Merlot-palotarkastusohjelma
- Pronto-onnettomuustietokanta
- laskutus
- muut kiinteistörekisterit
- asiakkaan sähköinen asiointi

2.6 Valvontatietojen käsittely

Luottamuksellisten tietojen käsittely

Pelastuslain 93 § perusteella pelastuslaitos saa ylläpitää henkilörekisteriä rakennusten ja muiden kohteiden turvallisuuteen liittyviä valvontatehtäviä varten. Henkilötietoja sisältävää tietoa saavat käyttää työtehtäviinsä liittyen:

- pelastusjohtaja
- pelastuspäällikkö
- riskienhallintapäällikkö
- valmiuspäällikkö
- valvontatoiminnan suunnittelusta vastaavaa johtava palotarkastaja
- palontutkintaryhmään nimetyt päällystöviranhaltijat
- sekä tarvittaessa erikseen määrätty henkilö, jonka työtehtävä edellyttää rekisterin sisältämien tietojen käyttöä.

Valvontasuunnitelma on julkinen asiakirja.

Valvontatietojen käsittely

Palotarkastuspöytäkirjojen ja muiden valvontatoimintaan liittyvien asiakirjojen kopiointia ja tulostamista pyritään välttämään. Mahdollisesti tarvittavat paperitulosteet tulee säilyttää lukitussa kaapissa.

Palotarkastuspöytäkirjat tallennetaan Merlot-palotarkastusohjelmaan. Valvontarekisteritiedot tarkastetaan aina tarkastuksen yhteydessä ja tarpeettomat tiedot poistetaan.

Palotarkastuspöytäkirja on osittain julkinen asiakirja. Ei julkisia asioita ovat henkilötiedot ja yritysten liikesalaisuuden piiriin kuuluvat tiedot. Puolustusvoimien kiinteistöjen palotarkastuksesta on olemassa omat säädökset.

Asiakirjojen luovutus

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen laatimia palotarkastuspöytäkirjoja tai valvontaraportteja ei saa suoraan luovuttaa pöytäkirjan laatijan toimesta ns. kolmannelle osapuolelle. Kolmannelle osapuolella tarkoitetaan tässä tapauksessa muita kuin kiinteistönomistajaa, toiminnanharjoittajaa, tilojen haltijaa tai viranomaisia. Viranomaisia, joille pöytäkirjan voi tarvittaessa luovuttaa ovat poliisi, ympäristö- ja terveystarkastaja, rakennustarkastaja, aluehallintoviranomainen, onnettomuustutkintakeskus ja Tukes. Muille, kuin edellä mainituille tahoille pöytäkirjan tai raportin luovutuksesta

päättää aina erillisen harkinnan mukaan johtava palotarkastaja tai hänen esimiehensä.

Asiakirjan pyytäminen

Asiakirja luovutetaan kolmannelle osapuolelle vain, jos sitä on pyydetty kirjallisesti postin välityksellä tai sähköpostin kautta. Molemmissa tapauksissa tulee selvittää, että pyytäjä edustaa kiinteistönomistajaa, toiminnanharjoittajaa tai tilojen haltijaa. Asiakirjan luovutus kolmannelle osapuolelle tulee aina kirjata Turun kaupungin asianhallintajärjestelmään (JoutseNet).

2.7 Valvonnasta ilmoittaminen

Palotarkastuksesta ilmoittamista ei ole säädelty erikseen pelastustoimen lainsäädännössä, joten ilmoittamisasiassa sovelletaan hallintolain (434/2003) säädöksiä. Hallintolain tarkoituksena on toteuttaa ja edistää hyvää hallintoa sekä oikeusturvaa hallintoasioissa.

Hallintolain 39 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on ilmoitettava toimivaltaansa kuuluvan tarkastuksen aloittamisajankohdasta asianosaiselle, jota asia välittömästi koskee, jollei ilmoittaminen vaarana tarkastuksen tarkoituksen toteuttamista. Edelleen hallintolain 54 §:n 2 momentin (tiedoksiantovelvollisuus) mukaan viranomaisen on huolehdittava asian käsittelyn kuluessa ilmoituksen, kutsun tai muun asian käsitteilyyn vaikuttavan asiakirjan tiedoksi antamisesta.

Tiedoksiantotavoista ja tiedoksiannossa noudatettavasta menettelystä hallintolaissa on erilliset säännökset. Tiedoksianto toimitetaan tavallisena tai todisteellisena tiedoksiantona taikka, jos sitä ei voida edellä tarkoitettuin tavoin toimittaa, yleistiedoksiantona. Yleistiedoksiannosta säädetään hallintolain 62 §:ssä. Yleistiedoksiannossa asiakirja pidetään määrätyn ajan vastaanottajan nähtävillä. Asiakirjan nähtävillä asettamisesta on ilmoitettava virallisessa lehdessä ja sen lisäksi viranomaisen ilmoitustaululla tai sellaisessa sanomalehdessä, josta vastaanottajan voidaan otaksua parhaiten saavan tiedon.

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksella palotarkastuksista ilmoitetaan kohteeseen kirjallisesti jaettavalla ilmoituksella, postina tai sähköisellä tiedotusvälineellä.

Yleistiedoksiantoa tullaan käyttämään hyvin rajoitetusti. Kyseeseen tulee lähinnä tilanteet, jossa palotarkastus tehdään esim. tietyn alueen kaikkiin rakennuksiin lyhyellä aikavälillä, eikä henkilökohtainen tiedoksianto ole käytännössä mahdollista. Palotarkastuksen alkamisajankohta yleistiedoksiannossakin ilmoitetaan riittävällä tarkkuudella ja ilmoitus julkaistaan myös alueen päälehdessä.

3 VALVONTAKOhteet

3.1 Rakenteellisen paloturvallisuuden valvonta

Tavoite

Rakenteellinen paloturvallisuuden ohjaus ja neuvonta perustuu pelastuslaissa sekä maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) oleviin viranomaisyhteistyösäännöksiin. Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen toiminta-alueella rakennetaan runsaasti kohteita, joiden turvallisuusjärjestelyt vaativat tapauskohtaista arviointia. Suunnittelun tavoite on saavuttaa hyvä turvallisuustaso kustannustehokkaasti tiiviissä yhteistyössä rakennusvalvonnan ja alan suunnittelijoiden kanssa.

Toimenpide

Eritiskohteiden rakenteelliset palo- ja henkilöturvallisuuden ratkaisut poikkeavat Suomen rakennusmääräyskokoelman määräyksistä ja ohjeista siinä määrin, että ne laaditaan yhteistyössä Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen ja kohteen suunnittelijoiden kanssa.

Rakenteellisen paloturvallisuuden valvonnan lausunto annetaan kirjallisesti. Lausunto kirjataan aina Turun kaupungin asianhallintajärjestelmään (JoutseNet). Suunnittelijoiden ohjaus ja neuvonta on osaltaan maksutonta, mutta toistuvista neuvontatilaisuuksista ja työmaakäynneistä voidaan periä erillinen valvontamaksu.

Kaavoitukseen liittyvät rakenteellisen palontorjunnan valvontatoimet käsitellään suunnitelmakohdassa 3.13.

Resurssi

Rakenteellisen paloturvallisuuden valvonta aiheuttaa valvontatyön osalta noin kahden henkilötyövuoden työn. Henkilötyövuodet kohdentuvat riskienhallinnan palvelualueelle valvonnan palveluyksikköön.

3.2 Rakennuksen pääkäyttötarkoitukseen perustuva valvonta

Tavoite

Rakennusten pääkäyttötarkoitukseen perustuva määräaikainen palotarkastus- tai valvontakäynti muodostaa riskienhallintatyön perustan. Rakennuksen pääasiallinen käyttötarkoitus ja riskiarviointi määrittelevät valvottavan kohteen valvontavälin. Aiemmin edellä mainituista kohteista käytettiin nimitystä erityiskohteet, joita olivat käytännössä kaikki ne kohteet, jotka eivät ole asuinrakennuksia tai niihin paloturvallisuuden suhteen rinnastettavia kohteita. Valvottavien kohteiden pääkäyttötarkoituksen mukainen luokittelu ja valvontavälit on esitetty erillisinä taulukkoina (liite 2). Taulukon harmaa palkki osoittaa minimi- ja maksimitarkastusväliä. Harmaan palkin numeroarvo kertoo valvontaluokan lähtökohtaisen tarkastusvälin.

Toimenpide

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksessa pääkäyttötarkoituksen mukainen valvontaväli on eri pääluokissa A1 – A6 seuraava:

A1 Rakennus ympärivuorokautisessa käytössä, tarkastusväli 6 - 96 kk

A2 Opetusrakennukset ja päiväkodit, tarkastusväli 12 - 60 kk

A3 Kokoontumis- ja liiketilat, tarkastusväli 12 - 120 kk

A4 Teollisuus- ja varastorakennukset, tarkastusväli 12 - 120 kk

A5 Maatalousrakennukset, tarkastusväli 12 - 60 kk

A6 Muut kohteet, tarkastusväli 12 - 60 kk

Yksittäisten kohteiden tarkastusvälejä voidaan lyhentää tai pidentää tapauskohtaisesti. Tarkastusvälin muuttaminen suositellusta on perusteltava ja kirjattava palotarkastustoiminnan asianhallintajärjestelmään (Merlot-palotarkastusohjelma). Palotarkastusvälin arvioinnista annetaan erilliset ohjeet ja suositukset. Valvontaviranomainen voi kuitenkin harkintansa perusteella lyhentää minkä tahansa yksittäisen valvontakohteen tarkastusväliä tilanteen niin edellyttäessä.

Palotarkastus ajoitetaan lähtökohtaisesti siten, että kohteelle määritetty seuraava tarkastus suoritetaan ennen suunniteltua tarkastuspäivämäärää, eli tarkastusväliä ei tarpeettomasti ylitetä. Vähäisten muutostöiden yhteydessä suoritettava erityinen palotarkastus ei vaikuta yleisen palotarkastuksen ajankohtaan.

Säännöllisten palotarkastusten lisäksi Varsinais-Suomen pelastuslaitos suorittaa tarvittaessa erityisiä palotarkastuksia rakennusten tai rakennelmien käyttöönoton yhteydessä, joissa on normaalista suurempi henkilö- tai omaisuusarvoriski.

Suuronnettomuuksien ja väestönsuojelun varautumisjärjestelyiden tarkastuksia suoritetaan muun valvonnan yhteydessä. Väestönsuojista on oma asiakohta 3.10.

Tarkastuksista kirjoitetaan aina kirjallinen valvontapöytäkirja asiakkaalle ja jäljennös tallennetaan palotarkastustoiminnan asianhallintajärjestelmään (Merlot).

Resurssi

Rakennusten pääkäyttötarkoitukseen perustuva valvontatoiminta aiheuttaa valvontatyön osalta noin 55 henkilötyövuoden työn. Henkilötyövuodet kohdentuvat valvonnan, varautumisen- ja pelastustoimen palveluyksikköihin.

3.3 Asuinturvallisuuden valvonta

Tavoite

Asuinturvallisuuden osalta Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen alueella tavoitellaan maan keskiarvon ylittävää turvallisuustasoa. Sovitamme toimintamme tavoitteet valtakunnallisten linjausten ja turvallisuusteemojen mukaisesti, huomioiden alueemme paikalliset olosuhteet. Riskianalyysiä ja sen tausta-aineistoa hyödynnetään asuinrakennusten omavalvontatoiminnan kehittämässä.

Yksi käytettävä tausta-aineisto on Mosaic-luokitus, joka on kansainvälisesti hyödynnetyin yli 20 maahan toteutettu geodemografinen asuinalueuokitus. Mosaic-aineisto luokittelee maamme kotitaloudet kulutukseen vaikuttavien muuttujien pohjalta 9 Mosaic-ryhmään, 33 Mosaic-luokkaan ja 115 Mosaic-segmenttiin. Suomen kaikki asutut alueet on jaettu 250 x 250 metrin ruutuihin ja Suomessa on yhteensä noin 324 000 luokiteltua ruutua. Näitä tutkimustuloksia hyödynnetään määriteltäessä asuinrakennusten valvontakäyntejä.

Toimenpide

Asuinrakennusten valvontakohteina ovat pientalot, kerros- ja rivitalot ja vapaa-ajan asunnot.

Tähän valvontasuunnitelmaan on kirjattu palvelutasopäätöksen voimassaoloajan valvottavaksi suunniteltujen asuinrakennuskohteiden määrä kohdan 4.1 koontitaulukon mukaisesti. Valvottava kohde on pääsääntöisesti asuinrakennuskokonaisuus samalla rakennuspaikalla. Valvontakohteita voi tässä yhteydessä tarkoittaa vaikka vain yhtä asuntoa kerrostalossa. Jatkossa pyritään entistä enemmän korostamaan asukkaiden omaa vastuuta turvallisuudesta ja kohdentamaan pelastuslaitoksen resursseja niille alueille ja kohteisiin, joissa henkilövahinkojen riski on suurin. Asukkaiden omavalvontaa tuetaan turvallisuusviestinnällä.

Asuinrakennusten valvontaa suoritetaan Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen henkilöstön suorittamilla palotarkastuksilla, mutta vaiheittain valvontasuunnitelman voimassaoloaikana siirrytään käyttämään asuntojen omatarkastuslomaketta (liite 3). Lomake vastauskuorineen ja soveltuvine valistusmateriaaleineen lähetetään massapostituksena tarkastusvuorossa olevalle kiinteistökannalle.

Palautettavan lomakkeen tai sen palauttamatta jättämisen pohjalta kohdennetaan valvontatoimenpiteitä, esim. valvontatarkastuksia tai tiettyyn aihepiiriin liittyvää neuvontaa ja valistusta. Valvontatoimenpide ja jälkivalvonta voi olla palotarkastajan yhteydenotto puhelimitse, muu sähköinen yhteydenotto tai palotarkastuskäynti.

Valvonnasta kirjoitetaan aina kirjallinen valvontapöytäkirja asiakkaalle. Jäljennös tallennetaan palotarkastustoiminnan asianhallintajärjestelmään (Merlot). Asiakkaan omavalvontatarkastus kirjataan Merlot-järjestelmän omavalvontakohtaan.

Resurssi

Asuinturvallisuuden valvonta aiheuttaa valvontatyön osalta noin 12 henkilötyövuoden työn. Henkilötyövuodet kohdentuvat riskienhallinnan ja pelastustoimen palvelualueelle.

3.4 Nuohous

Tavoite

Alueen pelastustoimi päättää nuohouspalvelujen järjestämisestä alueellaan. Järjestämisen vaihtoehtoina on tuottaa palvelut pelastuslaitoksen omana työnä, hankkia nuohouspalvelut muulta palvelujen tuottajalta tai sallia rakennuksen omistajan tai haltijan itse sopia nuohouksesta palvelujen tuottajan kanssa.

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen toiminta-alueella on käytössä piirinuohousjärjestelmä. Tällä hetkellä nuohouspiirejä on 61, joissa nuohooja toimii piirissään itsenäisenä yrittäjänä. Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen ja nuohoojan välillä on sopimus, joten Varsinais-Suomen pelastuslaitos toimii valvontaviranomaisena nuohoustyön valvonnassa. Nuohottavan yksikkömäärän (tulisija/hormi) päättää sisäasiainministeriö ja piirinuohousjärjestelmässä nuohousyksikön hinnan Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta.

Toimenpide

Nuohoojien pääasiallisia työtehtäviä ovat tulisijojen ja savuhormien nuohous ja tarkastus sekä kattoturvalaitteiden kunto ja toimivuus. Nuohoojat voivat sopia asiakkaan kanssa myös muista tulisijoihin ja hormoneihin liittyvistä työtehtävistä. Nämä lisätehtävät ovat maksullisia ja niistä sovitaan erikseen työntilauksen yhteydessä. Tulisijoihin liittyvä neuvonta ja opastus ovat muun työn ohessa tapahtuvaa ilmaisupalvelua.

Käytössä oleva kiinteällä polttoaineella, useammilla polttoaineilla tai raskasöljyllä toimiva tulisija hormoneineen on nuohottava vuoden välein. Yksinomaan kevytöljykäyttöinen tulisija hormoneineen on nuohottava vuoden välein. Omaan yksityiseen käyttöön pääasiassa tarkoitetun vapaa-ajan asunnon ja sen saunan tulisijat ja hormit on nuohottava kolmen vuoden välein. Muuhun kuin omaan yksityiseen käyttöön tarkoitettu, säännöllisessä käytössä olevan vapaa-ajan asunnon ja sen saunan tulisijat ja hormit on nuohottava vuoden välein.

Jos nuohooja havaitsee tulisijoissa ja savuhormeissa vikoja tai puutteita, joista voi aiheutua tulipalon vaara, hänen on ilmoitettava niistä kirjallisesti nuohottavan kohteen edustajalle ja Varsinais-Suomen pelastuslaitokselle. Sama ilmoitusvelvollisuus koskee myös tikkaiden, kattokulkutien osien tai katon turvavarusteiden puutteita, jotka vaarantavat turvallisen nuohoustyön suorittamisen.

Rakennuksen omistajan, haltijan ja huoneiston haltijan säädetty velvollisuus on huolehtia, että tulisijat ja savuhormit on huollettu ja puhdistettu.

Resurssi

Nuohoustyönvalvonta, taksapäätösten valmistelu ja yhteydenpito sekä raportointi aiheuttavat noin 0,5 henkilötyövuoden työn. Henkilötyövuodet kohdentuvat riskienhallinnan palvelualueelle valvonnan palveluyksikköön.

3.5 Kemikaali-, nestekaasu- ja räjähdevalvonta

Tavoite

Pelastusviranomainen on velvollinen suorittamaan myös muun normiston kuin pelastuslain mukaisia tarkastuksia seuraavasti: vaarallisten kemikaalien vähäinen teollinen käsittely ja varastointi, nestekaasun vähäinen tekninen käyttö, käsittely ja varastointi, öljylämmityslaitoksen katsastus, räjähdysaineen myymälä- ja työmaavarastojen tarkastukset.

Toimenpide

Varsinais-Suomen pelastuslaitos suorittaa normiohjatut tarkastukset valvontalualueellaan. Pelastuslaitos perii Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunnan vahvistaman taksan mukaisen valvontamaksun suorittamastaan kemikaalivalvonnasta. Valvontamaksut perustuvat säädöksiin: asetus öljylämmityslaitteistoista 1211/1995, nestekaasuasetus 711/1993, asetus kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista 59/1999, räjähdeseetus 473/1993 ja lakiin vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta 390/2005.

Varsinais-Suomen pelastuslaitos suorittaa öljylämmityslaitteistojen katsastukset ja tarkastukset öljylämmityslaitteistoista annetun asetuksen 17 § ja 20 § mukaan, sekä maanalaisten öljysäiliöiden sijoitusten tarkastuksia ennen säiliön peittämistä asetuksen 22 § mukaan. Nestekaasun käyttölaitosten tai varastojen tarkastukset määräytyvät kemikaaliturvallisuuslaki 27 § ja nestekaasuasetus 25 § mukaisesti.

Varsinais-Suomen pelastuslaitos osallistuu tarvittaessa Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) tekemiin paikallisiin tarkastuksiin heidän valvonnassa olevissa kohteissa. Näiden kohteiden kemikaalien tekninen käyttö ja varastointi on laajamittaista.

Tarkastuksessa valvonnasta kirjoitetaan aina kirjallinen valvontapöytäkirja asiakkaalle. Jäljennös tallennetaan palotarkastustoiminnan asianhallintajärjestelmään (Merlot).

Resurssi

Kemikaali-, nestekaasu- ja räjähdevalvonta aiheuttavat tarkastuksineen sekä lupapäätöksineen nykyisen valvontatyön osalta noin kahden henkilötyövuoden työn. Henkilötyövuodet kohdentuvat riskienhallinnan palvelualueelle valvonnan palveluyksikköön jakaantuen paloinsinöörin ja palotarkastajien kesken.

3.6 Turvallisuus- ja poistumisturvallisuusselvityskohteiden valvonta

Tavoite

Pelastuslakiin on otettu tarkemmat säädökset koskien hoitolaitosten sekä palvelu- ja tukiasumisen poistumisturvallisuutta. Näissä kohteissa toiminnanharjoittajan on etukäteen laadittu selvityksiä ja suunnitelmiä ja niiden perusteella toteutettuihin toimenpiteisiin huolehdittava, että asukkaat ja hoidettavat henkilöt voivat poistua turvallisesti tulipalossa tai muussa vaaratilanteessa itsenäisesti tai avustettuina.

Pelastuslain mukaan toiminnanharjoittajalla tarkoitetaan hoitolaitoksen ylläpidosta ja palvelu- ja tukiasumisen järjestämisestä huolehtivaa kuntaa ja muuta julkisoikeudellista yhteisöä. Toiminnanharjoittajalla tarkoitetaan myös yritystä ja muuta yhteisöä, joka kunnan tai muun julkisoikeudellisen yhteisön kanssa tehdyn sopimuksen perusteella tai muutoin vastaa tai huolehtii hoitolaitoksen ylläpidosta tai palvelu- ja tukiasumisen järjestämisestä.

Toimenpide

Hoitolaitosten sekä palvelu- ja tukiasumiseen kuuluvat seuraavat laitokset, jossa edellytetään poistumisturvallisuussuunnitelmaa: sairaalat, vanhainkodit, muut laitoshuoltokohteet, suljetut rangaistuslaitokset, muut näihin verrattavat kohteet (hoitolaitokset), asumisyksikön muotoon järjestetyt palvelu- ja tukiasunnot ja muut näihin verrattavissa olevat asuinrakennukset, sekä tilat, joissa asuvien toimintakyky on tavanomaista huonompi (palvelu- ja tukiasuminen).

Poistumisturvallisuusselvityksessä selvitetään, miten rakennuksen tai tilan käyttötapa ja henkilöiden rajoittunut, heikentynyt tai poikkeava toimintakyky sekä muut poistumisturvallisuuteen vaikuttavat tekijät otetaan huomioon tulipaloihin ja muihin vaaratilanteisiin varautumisessa ja poistumisjärjestelyissä. Poistumisturvallisuusselvitys on laadittava ennen toiminnan aloittamista ja päivitettävä vähintään kolmen vuoden välein tai toiminnan muuttuessa olennaisesti.

Uusien rakennusten osalta vastaavat asiat esitetään toiminnanharjoittajan ja pääsuunnittelijan toimesta rakennusluvan yhteydessä laadittavalla turvallisuusselvityksellä, joka vastaa muutoin poistumisturvallisuusselvitystä. Kolmen vuoden kuluessa rakennuksen valmistumisesta on turvallisuusselvitys päivitettävä vastaamaan poistumisturvallisuusselvitystä.

Mikäli poistumisturvallisuus ei täytä pelastuslaissa säädettyjä vaatimuksia, toiminnanharjoittajan tulee laatia pelastusviranomaisen asettamassa määräajassa suunnitelma poistumisturvallisuuden saattamiseksi laissa säädettyjen vaatimusten mukaiseksi.

Poistumisturvallisuuden valvonnasta kirjoitetaan aina kirjallinen valvontapöytäkirja asiakkaalle ja jäljennös tallennetaan palotarkastustoiminnan asianhallintajärjestelmään (Merlot).

Resurssi

Turvallisuus- ja poistumisturvallisuusselvityskohteiden valvonta aiheuttaa nykyisen valvontatyön osalta noin yhden henkilötyövuoden työn.

3.7 Palo- ja henkilöturvallisuustekniikan valvonta

Tavoite

Pelastuslaitos valvoo kiinteistöjen palo- ja henkilöturvallisuustekniikkaan liittyvien laitteiden määräysten mukaista asentamista ja käytönaikaista toimivuutta kiinteistössä suoritettavan valvontakäynnin yhteydessä. Palo- ja henkilöturvallisuutta parantavia laitteita ovat mm. merkki- ja turvavalojärjestelmät, äänievakuointijärjestelmät, automaattiset paloilmoitinjärjestelmät, automaattiset sammutuslaitteistot sekä erilaiset savunpoistojärjestelmät.

Toimenpide

Varsinais-Suomen pelastuslaitos valvoo turvatekniikkalaitteistojen säädöstenmukaista ennen asentamisen aloitusta toteutuspyytäkirjojen tarkastuksilla ja asennuspöytäkirjojen hyväksynnällä, antamalla niistä kirjallisen lausunnon rakennuslupaviranomaiselle. Tähän liittyy myös turvatekniikkalaitteistojen suunnittelijoiden ohjaus ja neuvonta. Ohjaus ja neuvonta ovat osaltaan maksuttomia, mutta toistuvista neuvontatilaisuuksista ja työmaakäynneistä voidaan periä erillinen valvontamaksu.

Turvatekniikkalaitteisto tarkastetaan ennen rakennuksen käyttöönottoa, joko omana valvontakäyntinä tai erityisen palotarkastuksen yhteydessä. Tarkastuksista kirjoitetaan aina kirjallinen valvontapöytäkirja asiakkaalle ja jäljennös tallennetaan palotarkastustoiminnan asianhallintajärjestelmään (Merlot).

Resurssi

Palo- ja henkilöturvallisuustekniikan valvonta aiheuttaa valvontatyön osalta noin yhden henkilötyövuoden työn. Henkilötyövuodet kohdentuvat riskienhallinnan palvelualueelle valvonnan palveluyksikköön.

3.8 ATEX-valvonta

Tavoite

ATEX-nimitystä käytetään Euroopan yhteisön direktiiveistä 94/9/EY (laitedirektiivi) ja 1999/92/EY (työolosuhdedirektiivi), jotka koskevat räjähdysvaarallisia tiloja, niissä työskentelyä ja niissä käytettäviä laitteita. Direktiivien tarkoituksena on suojella räjähdysvaarallisissa tiloissa työskenteleviä ihmisiä, yhtenäistää EU:n jäsenvaltioiden räjähdysvaarallisten tilojen ja niissä käytettävien koneiden ja laitteiden turvallisuusvaatimuksia sekä taata Ex-laitteiden vapaa kauppa.

Ex-tila on tila, jossa voi esiintyä sellaisia määriä vaarallista räjähdyskelpoista ilmaseosta, että toimenpiteet työntekijöiden suojaamiseksi räjähdysvaaralta ovat tarpeen. Suojatoimenpiteiden laajuuden määräytymisperusteena käytetään olemassa olevien Ex-tilojen luokittelua vaarallisten räjähdyskelpoisten ilmaseosten esiintymä todennäköisyyden mukaisiin vyöhykkeisiin.

Työsuojeluviranomaiset valvovat asetuksen 576/2003 noudattamista osana työturvallisuuslainsäädännön valvontaa. Palavia nesteitä ja kaasuja käsittelevissä laitoksissa valvonta hoidetaan räjähdysvaarallisista aineista annetun lain perusteella.

Tukes valvoo laitoksia, joissa vaarallisten kemikaalien käsittely on laajamittaista. Näitä laitoksia Tukes valvoo myös pölyräjähdysvaaran osalta.

Ex-tiloja on kemianteollisuudessa, puu-, elintarvike- ja lääketeollisuudessa sekä maataloudessa. Räjähdysvaaraa voi esiintyä myös energiantuotannossa, jätevesihuollossa, kaasunjakelussa tai metallin työstössä.

Toimenpide

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen lupa- ja ilmoitusmenettelyissä sekä käyttö- ja määräaikaistarkastuksilla huomioidaan ATEX-lainsäädännön aiheuttamat vaatimukset. Asiakasta neuvotaan ATEX-asiakirjan laadinnassa.

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen tulee valvoa palavia nesteitä ja kaasuja käytäviä vähäistä käsittelyä harjoittavia laitoksia tässä valvonnassa huomioidaan ATEX-säädökset. Valvonnan yhteydessä tarkistetaan onko toiminnanharjoittaja laatinut räjähdysuojausasiakirjan.

Varsinais-Suomen pelastuslaitos osallistuu tarvittaessa muun viranomaisen pyynnöstä ATEX-kohteiden valvontakatselmuksiin.

Resurssi

ATEX-valvonta aiheuttaa valvontatyön osalta noin 0,5 henkilötyövuoden työn. Henkilötyövuodet kohdentuvat riskienhallinnan palvelualueelle valvonnan palveluyksikköön.

3.9 Yleisötapahtumien valvonta

Tavoite

Yleisötapahtumien valvonnasta säädetään pelastuslain 16 §:ssä, joka koskee yleisötilaisuuksien pelastussuunnitelmaa. Yleisötapahtumalla tarkoitetaan kokoontumislaissa (530/1999 2 §) määritettyjä yleisötilaisuuksia, kuten yleisölle avoimia huvitilaisuuksia, kilpailuja, näytöksiä ja muita niihin rinnastettavia tilaisuuksia, joita ei ole pidettävä yleisinä kokouksina.

Jos tilaisuuteen osallistuminen edellyttää kutsua tai määrätyn yhteisön jäsenyyttä, sovelletaan siihen myös kokoontumislain säännöksiä yleisötilaisuudesta, jollei tilaisuutta osanottajien lukumäärän, tilaisuuden laadun tai muiden erityisten syiden perusteella voida pitää luonteeltaan yksityisenä.

Yleisötapahtuman järjestämistä valvovat monet tahot ja tapahtumanjärjestäjän tulee hakea useita lupia eri viranomaisilta.

Toimenpide

Varsinais-Suomen pelastuslaitos antaa pyydettyä poliisille kirjallisen lausunnon yleisötilaisuudesta ja tarkistaa tilaisuuden järjestäjän laatiman pelastussuunnitelman. Pelastussuunnitelma on toimitettava tarkastettavaksi pelastuslaitokselle kaksi viikkoa ennen tapahtumaa.

Pelastuslaitos suorittaa tarvittaessa tapahtumapaikalla ennen tilaisuuden alkua valvontakäynnin. Valvontakäynnillä on tarpeen mukaan läsnä myös pelastustoimen ja ensihoidon palveluyksikön edustaja. Jos yleisötilaisuudessa käytetään ilotulite- tai muuta pyrotekniikkaa, annetaan siitä erillinen lausunto sekä tarkistetaan kemikaalien ja räjähteiden käyttöturvallisuus.

Tarkastuksista kirjoitetaan aina kirjallinen valvontapöytäkirja asiakkaalle ja jäljennös tallennetaan palotarkastustoiminnan asianhallintajärjestelmään (Merlot).

Resurssi

Yleisötapahtumien valvonta aiheuttaa valvontatyön osalta noin 0,5 henkilötyövuoden työn. Henkilötyövuodet kohdentuvat riskienhallinnan palvelualueelle valvonnan palveluyksikköön.

3.10 Väestönsuojien valvonta

Tavoite

Rakennuksen omistajan on uudisrakentamisen yhteydessä tehtävä rakennukseen tai sen läheisyyteen väestönsuoja, jonka suuruudeltaan voidaan arvioida riittävän rakennuksessa asuvia tai muutoin oleskelevia henkilöitä varten.

Väestönsuoja tulee rakentaa kaikkiin rakennuksiin, joiden kerrosala on yli 1200 neliötä. Teollisuus-, tuotanto-, varasto- ja kokoontumisrakennusten osalta väestönsuojan rakentamisvelvollisuuden aiheuttava raja on 1500 neliötä. Väestönsuojan rakentamisen valvonta on rakennusvalvontaviranomaisen tehtävä. Määräaikainen valmiiden väestönsuojien kunnossapidon valvonta on suojan omistajan vastuulla.

Toimenpide

Varsinais-Suomen pelastuslaitos ohjaa väestönsuojien suunnittelijoita ja rakentajia sekä antaa pyydettyä lausunnon väestönsuojan rakenteista. Pelastuslaitos suorittaa suojan käyttöönottotarkastuksen sekä muita tarvittavia tarkastuksia suojan rakentamisen edetessä.

Väestönsuojia sisältävien rakennusten palotarkastusten yhteydessä kiinteistön omistaja esittää tarvittavat suojan kunnossapitoon ja omavalvontaan liittyvät asiakirjat.

Pelastuslaitos ylläpitää väestönsuojien suojarekisteriä.

Aluehallintovirasto voi erityisen painavasta syystä yksittäistapauksessa myöntää vapautuksen laissa säädetystä väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta. Pelastuslaitoksen varautumisen palveluyksikkö antaa asiasta lausunnon.

Resurssi

Väestönsuojien uudisrakentamisen ja käytönaikainen valvonta aiheuttaa noin 1,5 henkilötyövuoden työn. Henkilötyövuodet kohdentuvat riskienhallinnan palvelualueelle varautumisen palveluyksikköön uudisrakentamisen osalta ja jälkivalvonta valvonnanpalveluyksikköön.

3.11 Valmiuden tarkastaminen

Tavoite

Pelastuslain 84 § perusteella pelastusviranomainen voi tehdä tarkastuksia pelastuslaissa säädettyjen suuronnettomuuksien ja poikkeusolojen varautumisjärjestelyjen valvomiseksi.

Toimenpide

Ensisijaisesti näitä järjestelyjä valvotaan yleisillä palotarkastuksilla, valmiustarkastuksia suoritetaan erityisestä syystä tai tarpeesta.

Resurssi

Tarkastustehtäviä suorittaa pelastuslaitoksen henkilöstö. Valmiuden tarkastaminen aiheuttaa noin 0,5 henkilötyövuoden työn.

3.12 Kulttuuriomaisuuskohteiden valvonta

Tavoite

Opetusministeriön toimesta on selvitetty kulttuuriomaisuuskohteet, jotka on kerrottu ns. Haagin listassa. Suojeltavaksi kulttuuriomaisuudeksi luetaan muinaisjäännökset, kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennukset ja rakennusryhmät, taideteokset, käsikirjoitukset, kirjat ja esineet, tieteelliset kokoelmat sekä arkisto- ja kirjastokokoelmat. Kulttuuriomaisuuteen lukeutuvat myös ne rakennukset, joihin irtainta kulttuuriomaisuutta on koottu varastointi- tai näyttelytarkoituksessa.

Pelastussuunnitelma on keskeisin työväline pelastuslaitoksen toiminnalle, jotta osataan toimia kulttuurikohteiden erityispiirteiden edellyttämällä tavalla onnettomuustilanteissa sekä niiden ennaltaehkäisyssä.

Toimenpide

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen alueella kulttuuriomaisuuskohteiden osalta laaditaan pelastussuunnitelma. Pelastussuunnitelmassa arvioidaan erityisesti kulttuuriomaisuudelle aiheutuvat vaaratekijät.

Kulttuuriomaisuuskohteiden valvontaväli määritellään aina tapauskohtaisesti. Tarkastuksista kirjoitetaan aina kirjallinen valvontapöytäkirja asiakkaalle ja jäljennös tallennetaan palotarkastustoiminnan asianhallintajärjestelmään (Merlot).

Resurssi

Kulttuuriomaisuuskohteiden valvonta aiheuttaa valvontatyön osalta noin 0,5 henkilötyövuoden työn. Henkilötyövuodet kohdentuvat riskienhallinnan palvelualueelle valvonnan palveluyksikköön.

3.13 Kaavoituksen seuranta

Tavoite

Maankäytön suunnittelussa kaavoittaminen on jatkuvaa työtä sekä kunta- että maakuntatasolla uusien maa-alueiden osalta. Maankäyttö ja rakennuslaki edellyttävät kunnalta kaavojen ajanmukaisuuden arvioimista sekä ajantasalla pitämistä. Kaavoituksen suunnittelussa tulee ottaa lähtökohdaksi mm. hyvät turvallisuustavoitteet rakennettavassa ympäristössä. Kaavoista päättävä viranomainen pyytää lausuntoa pelastusviranomaiselta.

Toimenpide

Turvallisuus on tärkeä hyvän ympäristön ominaisuus, sillä turvallinen ympäristö luo asukkaalle turvallisuudentunteen. Kaavoituksella voidaan jo aikaisessa vaiheessa vaikuttaa rakentamisen tapaan ja laatuun, sekä varmistaa että rakentamisessa huomioidaan asukkaan arkielämän turvallisuuden ja elinympäristön viihtyvyyden näkökohdat. Pelastusviranomaisen tulee omalta osaltaan seurata kaavoituksen tilaa uudiskaavojen ja jo kaavoitetun alueen osalta.

Maankäyttömuutokset tuotantolaitosten yhteydessä on yksi merkittävä kaavoituksen kautta valvottava tehtävä. Tässä tulee huomioida, ettei riskille alttiita toimintoja sijoiteta liian lähelle vaaraa aiheuttavia laitoksia ja varastoja. Riskialttiit toiminnot ovat asuinalueet, vilkkaat liikenneväylät, kokoontumistilat ja -alueet, sairaalat, koulut, hoitolaitokset ja majoitusliikkeet.

Kaavoista annetaan pyydettäessä kirjallinen lausunto asiakkaalle ja jäljennös tallennetaan palotarkastustoiminnan asianhallintajärjestelmään (Merlot), sekä Turun kaupungin asianhallintajärjestelmään (JoutseNet).

Resurssi

Kaavoituksen seuranta aiheuttaa valvontatyön osalta noin 0,5 henkilötyövuoden työn. Henkilötyövuodet kohdentuvat riskienhallinnan palvelualueelle valvonnan palveluyksikköön.

3.14 Aluevalvonta

Tavoite

Pelastusviranomaisen suorittamaa alueellista valvontatyötä, jossa tehdään ulkopuolisia havaintoja kohteen turvallisuudesta ja kohteeseen jätetään kirjallinen korjauskehote ja/tai -ohjeita havaintojen perusteella.

Toimenpide

Aluevalvonnassa kiinnitetään erityistä huomiota esimerkiksi pelastusteihin, osoitenumerointiin, tonttien opastauluihin ja tuhopolttojen torjuntaan sekä vesiposteihin. Aluevalvontaa voidaan suorittaa myös julkisilla alueilla.

Resurssi

Aluevalvonta toimintaan sisältyvät henkilötyövuodet ovat huomioitu valvontakohteiden henkilötyövuosissa. Henkilötyövuodet kohdentuvat riskienhallinnan palvelualueelle valvonnan palveluyksikköön.

3.15 Suunnittelematon valvonta

Tavoite

Suunnittelematon valvonta kattaa kuntalaisten, yritysten ja yhteisöjen pyyntöihin ja valituksiin perustuvat palotarkastukset, sekä erilaiset lausunnot, asiantuntijatehtävät, ohjauksen ja neuvonnan koskien näiden tilanteiden hoitoa. Suunnittelemattomaan valvontaan käytettyä aikaa on ennalta vaikea määrittää. Tähän tulee osoittaa henkilötyövuosia siten, että niiden suhde lakisääteisiin suunniteltuihin tehtäviin on oikea.

Toimenpide

Valvonta toteutetaan päivystävän palotarkastajan toimenpitein. Päivystys hoidetaan virka-aikana. Päivystys hoidetaan viikkovuorolistan mukaan palotarkastajahenkilöstöllä.

Resurssi

Päivystävän palotarkastajan toiminta aiheuttaa noin yhden henkilötyövuoden työn. Henkilötyövuodet kohdentuvat riskienhallinnan palvelualueelle valvonnan palveluyksikköön.

3.16 Jälkitarkastus

Tavoite

Valvontakäynti, jonka pelastusviranomaisen tekee valvoakseen aiemmin annettuja korjausmääräyksiä. Jälkitarkastus tehdään korjausmääräysten määräaikojen umpeuduttua, ennen seuraavaa yleistä palotarkastusta.

Toimenpide

Jälkitarkastukset kohdennetaan ensisijassa vakaviin henkilö- ja paloturvallisuusrikkomuksiin, sekä toistuvaan piittaamattomuuteen annetuista korjausmääräyksistä.

Erityisestä syystä voidaan jälkipalotarkastus suorittaa tarvittaessa muulloinkin.

Valvottavista kohteista jälkipalotarkastetaan korjausmääräyksen saaneet kohteet, joissa on henkilö- ja paloturvallisuusriski.

Resurssi

Jälkitarkastus toimintaan sisältyvät henkilötyövuodet ovat huomioitu valvontakohteiden henkilötyövuosissa. Henkilötyövuodet kohdentuvat riskienhallinnan palvelualueelle valvonnan palveluyksikköön.

3.17 Valvontayhteistyö muiden viranomaisten kanssa

Tavoite

Varsinais-Suomen pelastuslaitos tekee valvontaan liittyvää yhteistyötä eri viranomais-
ten ja muiden toimijoiden kanssa. Yhteistoimintaa kehitetään ja vakiintuneet yhteis-
työmuodot kirjataan valvontasuunnitelman päivityksen yhteydessä.

Toimenpide

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen yhteistyötahot:

Rakennusvalvonta, nuohojat, poliisi, kuntien sosiaali- ja terveystoimi, turvallisuus ja
kemikaalivirasto, ympäristöviranomainen, terveysvalvonta (ympäristöterveys), alue-
hallintovirasto, sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, hätäkeskuslaitos, puo-
lustusvoimat, rajavartiolaitos, tulli, tarkastuslaitokset, liikennevirasto (tunnelit), huolto-
varmuuskeskus (yhteiskunnalle strategisesti tärkeät kohteet), finanssialan keskusliit-
to, vakuutusyhtiöt, onnettomuustutkintakeskus, ympäristökeskus/ELY, turvallisuusau-
ditoijat ja kolmannen sektorin sosiaalipalveluja tuottavat toiminnanharjoittajat.

Valvontayhteistyö jakautuu tiedonvaihtoon ja yhteisiin tarkastus- tai asiakaskäyn-
teihin. Vuosittain suunnitellaan yhteistoiminta tärkeimpien yhteistyötahojen kanssa.

Yhteistoimintatarkastuksista kirjoitetaan aina kirjallinen valvontapöytäkirja asiakkaalle
ja jäljennös tallennetaan palotarkastustoiminnan asianhallintajärjestelmään (Merlot).

Resurssi

Viranomaisyhteistyö valvontatoiminnassa aiheuttaa noin 1,5 henkilötyövuoden työn.
Henkilötyövuodet kohdentuvat riskienhallinnan palvelualueelle valvonnan palveluyk-
sikköön.

4. VALVONNAN RESURSSIT JA MITTARIT

4.1 Valvontatyön arvioidut suoritteet ja resurssit

Valvontakohteiden vuosittainen määrä on suuntaa antava. Kohdemäärä muuttuu vuosittain, kun palotarkastaja arvioi kohteen turvallisuuskulttuurin ja määrittelee valvontavälin ohjetaulukoiden A1 - A6 sallimien valvontaväliliukumien puitteissa. Tästä syystä valvontatyön edellyttämät henkilöstöresurssit ovat arvioita, jotka perustuvat erillisiin laskelmiin. Laskelmat pohjautuvat viimeisen viiden vuoden toteutuneisiin riskienhallintatehtäviin kohdentuneisiin henkilöstöresursseihin (liite 4). Tarkempi vuosiohjelma tehdään Merlot palotarkastusohjelman vuosisuunnittelu osiolla valvontahenkilöstön vuosittaiseksi työsuunnitelmaksi. Merlot-palotarkastusohjelmalla tehdään rakennuksen käyttötarkoitukseluokittelu taulukon A1 – A6 mukaisesti vuoden 2012 aikana.

Keskimääräisenä vuosityöaikana on käytetty 1530 h/a (Tilastokeskus 2004, kuntasektori).

Valvonta kohteet	¹⁾ Kohteita /vuosi	Arvio henkilötyövuosista
3.1 Rakenteellisen paloturvallisuuden valvonta (rakennuslupalausnot)	1100	2
²⁾ 3.2 Rakennuksen pääkäyttötarkoitukseen perustuva valvonta (taulukko A1 - A6)	11700	55
³⁾ 3.3 Asuinturvallisuuden valvonta	15500	12
3.4 Nuohous (nuohouspiirejä 61 kpl)	0	0,5
3.5 Kemikaali-, nestekaasu- ja räjähdevalvonta	615	2
3.6 Turvallisuus- ja poistumisturvallisuusselvityskohteiden valvonta	150	1
3.7 Palo- ja henkilöturvallisuustekniikan valvonta	370	1
3.8 ATEX-valvonta	250	0,5
3.9 Yleisötapauhtumien valvonta	0	0,5
3.10 Väestönsuojien valvonta	300	1,5
3.11 Valmiuden tarkastaminen	0	0,5
3.12 Kulttuuriomaisuuskohteiden valvonta (Haagin listaa ei vielä saatavilla (3.4.2012))	0	0,5
3.13 Kaavoituksen seuranta	120	0,5
3.14 Aluevalvonta (htv sis.kohtaan 3.2)	0	0
3.15 Suunnittelematon valvonta	470	1
3.16 Jälkitarkastus (htv sis.kohtaan 3.2)	0	0
3.17 Valvontayhteistyö muiden viranomaisten kanssa	340	1,5
Yhteensä	30915	80

1) Kohdemäärä on arvio. Määrä tarkentuu Merlot-palotarkastushallintaohjelman päivityksen myötä valvontasuunnitelmaohjeen rakennusluokitusjaon mukaiseksi.

2) Kohta 3.2. Henkilötyövuosissa on pelastustoimen palvelualueen vuorohenkilöstön 20 htv ja päivähenkilöstön 6 htv:n valvontatehtävät.

3) Kohta 3.3. Asuinturvallisuudenvalvonnasta osa toteutetaan omavalvontalomaketta käyttäen. Henkilötyövuosissa on mukana pelastustoimen palvelualueen vuorohenkilöstön ja päivähenkilöstön henkilötyövuosia.

4.2 Mittarit

Valvontatoiminnan mittarit on tarkoitettu toiminnan seurannan apuvälineiksi. Erilaisten mittareiden avulla arvioidaan valvontatehtävien vaikuttavuutta ja toteutumista.

Mittareina valvontatoiminnan seurannassa käytetään mm.:

A. Suunniteltujen ja toteutuneiden tarkastuksien suhde

Vuosittain tehdään suunnitelmat erityiskohteiden, asuinrakennuksien ja vapaa-ajan asuntojen valvontatoimista. Toteuma ilmoitetaan Pronto-tietokannassa ja pelastuslaitoksen vuosikertomuksessa. Aluepelastuslautakuntaa ja alueen kuntia informoidaan toteutumasta myös tarvittaessa kesken suunnitelmakauden toteutumaraporteissa.

B. Alueen onnettomuusmäärien kehittyminen

Onnettomuustilastoista tarkastellaan rakennuspalojen ja rakennuspalovaaran määrien kehittymistä. Vuositilastojen lisäksi tarkastellaan viiden vuoden liukuvaa keskiarvoa, jotta tilastollisen sattuman osuus pienenee ja pystytään luotettavammin arvioimaan onnettomuuksien määrän kehittymistä.

C. Onnettomuuksien seurausten kehittyminen

Onnettomuustilastoista (Pronto) tarkastellaan omaisuus- ja henkilövahinkojen kehittymistä. Vuositilastojen lisäksi tarkastellaan viiden vuoden liukuvaa keskiarvoa, jotta tilastollisen sattuman osuus pienenee ja pystytään luotettavammin arvioimaan onnettomuuksien seurannaisvaikutusten kehittymistä.

D. Arvioivan (auditoivan) palotarkastuksen riskiluvun kehittyminen

Kohteiden A1 - A6 arvioivan (auditoivan) palotarkastusten riskilukua ja sen kehittymistä seurataan kohteittain. Riskilukujen keskiarvoa seurataan myös koko laitoksen laajuudessa. Riskiluvun seurannalla arvioidaan valvontatoiminnan vaikutusta kohteiden omatoimisen varautumisen tasoon.

Koko laitoksen ja palvelualueiden onnistumista onnettomuuksien ehkäisyssä kokonaisuutena arvioidaan kuusiosaisella arviointijärjestelmällä. Tilastojen avulla laadittavan graafisen esityksen pinta-alavertailulla voidaan esittää kokonaistoteuma onnettomuuksien ehkäisyssä. Arvioinnissa huomioidaan:

- tulipalotiheys (suhteutettuna asukaslukuun ja maan keskiarvoon)
- kohteiden A1 – A6 palotarkastusten toteutuminen (liite 2)
- asuinrakennusten ja niihin rinnastettavien kohteiden palotarkastusten toteutuminen
- turvallisuusviestintä (tavoitettujen osuus asukaslukuun suhteutettuna)
- pelastussuunnitelmien laadintaprosentti
- erheellisten paloilmoitusten määrä suhteessa automaattisten paloilmoitinlaitteiden määrään

5. PALOTARKASTUKSEN JA VALVONTATEHTÄVÄN MAKSULLISUUS

Pelastuslain 96 §:n mukaan pelastuslaitos voi periä maksun valvontasuunnitelman mukaisen palotarkastuksen tai muun valvontatoimenpiteen suorittamisesta. Maksuperusteista ja taksasta päättää Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta erillisen päätöksen mukaan. Maksuperusteita ja taksaa tarkistetaan tarvittaessa vuosittain.

Palotarkastuksen ja valvontatoimenpiteiden maksullisuuden pääperiaatteet

Yleinen palotarkastus

- asuinrakennuksiin suoritettava yleinen palotarkastus on maksuton.
- yleinen palotarkastus, joka kohdentuu kiinteistön käyttötarkoituksen mukaan pääluokkiin A1 – A6 (liite 2), on maksullinen.

Erityinen palotarkastus

- erityinen palotarkastus on maksullinen sellaisten kiinteistöjen osalta, jotka ovat pelastusasetuksen (407/2011, 1 §) mukaan velvollisia laatimaan kiinteistölle pelastussuunnitelman.

Ylimääräinen palotarkastus

- asiakkaan pyytämä ylimääräinen palotarkastus on maksullinen.
- pelastusviranomaisen päättämä ylimääräinen palotarkastus on pääsääntöisesti maksuton. Pelastusviranomainen voi kuitenkin periä ylimääräisestä palotarkastuksesta maksun esim. suurehkoihin yleisötapahtumiin kohdistuvasta ylimääräisestä palotarkastuksesta.

Jälkitarkastus

- jälkitarkastus on maksullinen.

Muut viranomaistarkastukset

Pääsääntöisesti muut viranomaistarkastukset ja valvontakäynnit ovat maksullisia.

Matkakustannukset

Tarkastusveloitusten lisäksi voidaan veloittaa matkakustannukset 100 km ylittäviltä matkoilta verohallinnon määrittämän kilometri-/matkakorvauksen mukaan.

Liitteet

Liite 1. Aluepelastuslaitoksen visio, toiminta-ajatus ja arvot

Visio: Varsinais-Suomen pelastuslaitos on kehittyvä alansa valtakunnallinen suunnannäyttävä ja laadukkaiden pelastus-, turvallisuus- ja ensihoitopalveluiden tuottaja.

Toiminta-ajatus: Laadukkaat pelastustoiminta-, turvallisuus- ja ensihoitopalvelut tuotetaan Varsinais-Suomessa ammattitaitoisesti, nopeasti ja tasapuolisesti kaikkina vuorokauden aikoina.

Arvot:

AMMATTITAITOISESTI

- osaavasti ja tehokkaasti
- taloudellisesti ja laadukkaasti
- luotettavasti ja rehellisesti
- positiivinen ammattiyhteisyys

NOPEASTI

- apu onnettomuustilanteissa heti
- kaikkina vuorokauden aikoina, läpi vuoden
- muut turvallisuuspalvelut nopeasti ja varmasti

TASAPUOLISESTI

- Inhimillisesti asiakkaille, koko toiminta-alueella

Osaavat, motivoituneet, toimintakykyiset sopimuspalokunnat. Toimiva ja kattava paloasemaverkosto sekä tyytyväiset asiakkaat ja kuntaomistajat.

Liite 2. Valvontakohteiden tarkastusvälit taulukot A1 - A6

Valvontakohteiden tarkastusvälit (taulukot A1 - A6) on määrittänyt maamme pelastuslaitosten johtavat palotarkastajat siitä erikseen annetun valtakunnallisen ohjeen mukaan. Taulukon harmaa palkki osoittaa suositellut minimi- ja maksimitarkastusvälit. Harmaan palkin numeroarvo kertoo suositellun keskimääräisen tarkastusvälin. Keskimääräinen tarkastusväli saadaan, kun lasketaan kaikkien ryhmään kuuluvien kohteiden tarkastusvälien keskiarvo.

Kohde voi kuulua useaan ryhmään, esim. varastorakennuksiin taulukossa A4 ja Seveso-kohteisiin taulukossa A6. Tällöin lähtökohtana käytetään pienemmän tarkastusvälin antavaa taulukkoa.

Tarkastusvälin muuttaminen tapauskohtaisesti

Keskimääräinen tarkastusväli on tarkoitettu keskimääräiselle kohteelle. Tarkastusväliä voidaan pidentää tai lyhentää suositellusta keskimääräisestä tarkastusvälistä tapauskohtaisesti. Mikäli kohteessa asiat ovat keskimääräistä paremmin, tarkastusväliä voidaan pidentää ja vastaavasti, jos asiat ovat keskimääräistä huonommin, tarkastusväliä voidaan lyhentää.

Valvontatyötä tekevän henkilöstön resurssien määrä ei ole peruste valvontavälien muuttamiseksi, vaan ne ovat muun muassa kohteen turvallisuuskulttuuri, uhatut arvot, tapahtuneet onnettomuudet tai vastaavat.

Taulukko A1. Ympäri vuorokautisessa käytössä olevien kohteiden palotarkastusten perusvalvontaväli

Palotarkastusten ohjeellinen väli	6 kk	12 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	96 kk	120 kk
A100 Keskussairaalat, muut sairaalat		12 ¹⁾						
A105 Terveyskeskusten vuodeosastot		12 ¹⁾						
A110 Terveystieteiden erityislaitokset, muut terveydenhuoltorakennukset (vain päiväkäytössä)					48			
A115 Vanhainkodit, kehitysvammaisten hoitolaitokset		12 ¹⁾						
A120 Palvelutalot								
sprinklattu				36 ²⁾				
sprinklaamaton		12 ²⁾						
A125 Tuettu asuminen, senioritalot ja muut vastaavat poistumisturvallisuus-selvityskohteet			24 ²⁾					
A130 Lasten- ja koulukodit, vankilat, ympäri vuorokautiset päiväkodit								
vankilat		12		36 ³⁾				
lasten- ja nuorisokodit			24					
ympäri vuorokautiset päiväkodit			24					
A135 Hotellit, loma-, lepo- ja virkistyskodit, muut majoitusliikerakennukset			24					
A140 Vuokrattavat lomamökit ja -osakkeet					48 ⁴⁾		96 ⁵⁾	
Leirintäalueet					48 ⁶⁾			
A145 Asuntolat, muut asuntolarakennukset						60		

- 1) Tarkastusväli tiheämpi, mikäli kohteessa ei ole automaattista sammutuslaitteistoa
- 2) Tarkastusväliä voidaan tarkentaa poistumisturvallisuus selvityksen päivittämisen yhteydessä (3 v. välein)
- 3) Avovankilat
- 4) Yritystoimintaa, välitysfirmit
- 5) Pienemmät kokonaisuudet, valvontaa ja kohdennettua turvallisuusviestintää
- 6) Tähtiluokittelu ohjaa tarkastusvälejä

A1 luokan valvontakohteita on 2824. Valvontakohteiden määrä jakaantuu taulukon mukaisesti siten, että vuosittain tarkastetaan 1159 kohdetta. Kohdemäärä muuttuu, kun palotarkastaja arvioi kohteen turvallisuuskulttuurin ja määrittelee valvontavälin ohjetaulukoiden A1 - A6 sallimien valvontavälilukumien puitteissa.

Taulukko A2. Opetusrakennusten ja päiväkotien palotarkastusten perusvalvontaväli

Palotarkastusten ohjeellinen väli	6 kk	12 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	96 kk	120 kk
A200 Päiväkoti								
alle 25 paikkaa						60		
25 - 100 paikkaa				36				
yli 100 paikkaa			24					
A205 Yleissivistävät oppilaitokset		12						
A205 Keskiasteen oppilaitokset			24					
A215 Korkeakoulut ja tutkimuslaitokset					48			
A220 Muut opetusrakennukset mm. kansanopistot yms.						60		

A2 luokan valvontakohteita on 1497. Valvontakohteiden määrä jakaantuu taulukon mukaisesti siten, että vuosittain tarkastetaan 912 kohdetta. Kohdemäärä muuttuu, kun palotarkastaja arvioi kohteen turvallisuuskulttuurin ja määrittelee valvontavälin ohjetaulukoiden A1 - A6 sallimien valvontaväliin puiteissa.

Taulukko A3. Kokoontumis- ja liiketilojen palotarkastusten perusvalvontaväli

Palotarkastusten ohjeellinen väli	6 kk	12 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	96 kk	120 kk
A300 Liike- ja tavaratalot, myymälähallit, kauppa-keskukset								
alle 400 m ²								120
400 - 2 499 m ²					48			
2 500 - 9 999 m ²			24					
10 000 m ² tai enemmän		12						
A305 Anniskeluravintolat								
alle 50 asiakaspaikkaa							96	
50 - 500 asiakaspaikkaa				36				
yli 500 asiakaspaikkaa		12						
A310 Ruokaravintolat ¹⁾								120
A315 Teatteri- ja konserttirakennukset								
Paikkaluku yli 300		12						
Paikkaluku korkeintaan 300					48			
A320 Kirjasto-, museo- ja näyttelyhallirakennukset								
Kirjastot ja museot						60		
Näyttelyhallit			24					
A325 Uskonnollisten yhteisöjen rakennukset					48 ²⁾			
A330 Muut kokoontumisrakennukset, kuten seura- ja kerhorakennukset sekä urheilu- ja kuntoilurakennukset						60		
A335 Liikenteen rakennukset								
Lentoterminaalit ja maanalaiset liikenneasemat		12						
Muut liikenteen rakennukset ³⁾						60		

1) Kohteella voi olla anniskelulupa, mutta toiminta on painottunut lounas- tai päivällisruokailuun.

2) Tilan sallittu maksimihenkilömäärä voi vaikuttaa tarkastusväliin.

3) Esim. maanalaiset pysäköintitilat, ei yksittäiset autokatokset.

A3 luokan valvontakohteita on 8660. Valvontakohteiden määrä jakaantuu taulukon mukaisesti siten, että vuosittain tarkastetaan 2531 kohdetta. Kohdemäärä muuttuu kun palotarkastaja arvioi kohteen turvallisuuskulttuurin ja määrittelee valvontavälin ohjetaulukoiden A1 - A6 sallimien valvontaväliliukumien puitteissa.

Taulukko A4. Teollisuus- ja varastorakennusten palotarkastusten perusvalvontaväli

Palotarkastusten ohjeellinen väli	6 kk	12 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	96 kk	120 kk
A400 Energiantuotannon rakennukset								
alle 1 000 m ²						60		
1 000 m ² tai enemmän			24					
A405 Infrastruktuurin kannalta merkittävät ¹⁾		12						
A410 Teollisuushallit ja muut teollisuusrakennukset ²⁾								
alle 1000 m ²						60		
1000-4 999 m ²			24					
yli 5 000 m ²		12						
A415 Teollisuus- ja pienteollisuustalot ²⁾								
alle 1 000 m ²								120
1 000 m ² tai enemmän			24					
A420 Varastorakennukset ²⁾								
alle 1 000 m ²								120
1 000-9 999 m ²					48			
10 000 m ² tai enemmän			24					

1) Myös muut kuin energiahuollon kannalta merkittävät kohteet, kuten kaukolämpö, vesihuolto, maakaasu, teletekniikka jne.

2) Palovaarallisuusluokka otettava huomioon.

A4 luokan valvontakohteita on 8660. Valvontakohteiden määrä jakaantuu taulukon mukaisesti siten, että vuosittain tarkastetaan 2675 kohdetta. Kohdemäärä muuttuu kun palotarkastaja arvioi kohteen turvallisuuskulttuurin ja määrittää valvontavälin ohjetaulukoiden A1 - A6 sallimien valvontavälilukumien puitteissa.

Taulukko A5. Maatalousrakennusten palotarkastusten perusvalvontaväli

Palotarkastusten ohjeellinen väli	6 kk	12 kk	18 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	96 kk	120 kk
A500 Ympäristökeskuksen ympäristöluparajat		12							
A505 Ympäristöluvan alempi raja							60		
A510 Erilliset viljankuivaamorakennukset ¹⁾					36				

1) Jos kohde ei ole osa ympäristökeskuksen ympäristölupaan liittyvää toimintaa. Käyttöaste voi myös tiuhentaa tai harventaa tarkastusväliä.

A5 luokan valvontakohteita on 14768. Valvontakohteiden määrä jakaantuu taulukon mukaisesti siten, että vuosittain tarkastetaan 3526 kohdetta. Kohdemäärä muuttuu kun palotarkastaja arvioi kohteen turvallisuuskulttuurin ja määrittelee valvontavälin ohjetaulukoiden A1 - A6 sallimien valvontaväliliukumien puitteissa.

Taulukko A6. Muiden rakennusten palotarkastusten perusvalvontaväli

Palotarkastusten ohjeellinen väli	6 kk	12 kk	24 kk	36 kk	48 kk	60 kk	96 kk	120 kk
A600 Toimistot ja työpaikkatilat								120
A605 Palo- ja pelastustoimen rakennukset						60		
A610 Rakennus ei kuulu mihinkään muuhun ryhmään, mutta on kytketty hätäkeskukseen ¹⁾								120
A615 Palo- ja räjähdysvaaralliset tilat kylmä jakeluasema, ei rakennuksia				36				
jakeluasemat, esim. liikennemyymälät			24					
A620 Seveso-kohteet ja muut vastaavat								
turvallisuusselvityslaitos		12						
toimintaperiaatelaitos		12						
lupalaitos			24					
ilmoituslaitos				36				
kemikaaliratapihat ja satamien vaarallisten aineiden kentät, maa- liikenteen logistiikkakeskukset ²⁾		12						
A625 Turvetuotantoalueet	12 kk keskiarvo, max 36 kk							
A630 Kulttuurihistoriallinen rakennus ³⁾	Tapauskohmainen harkinta							
A635 Muut rakennukset ja kohteet ⁴⁾	Tapauskohmainen harkinta							

1) Esim. autohallit

2) Liikenteen turvallisuusviraston (Trafi) määrittelemät kemikaaliratapihat.

3) Kulttuurihistoriallisesti tärkeiden kohteiden määrittelyssä hyödynnetään Haag-listaa.

4) Esim. kaivokset ja maanalainen rakentaminen

A6 luokan valvontakohteita on 7351. Valvontakohteiden määrä jakaantuu taulukon mukaisesti siten, että vuosittain tarkastetaan 890 kohdetta. Kohdemäärä muuttuu kun palotarkastaja arvioi kohteen turvallisuuskulttuurin ja määrittelee valvontavälin ohjetaulukoiden A1 - A6 sallimien valvontaväliin puitteissa.

Taulukko A7. Yhteenveto ja arvio vuonna 2013 - 2016 tarkastettavien kohteiden määrästä

Kohde	Kohteiden kokonaismäärä	2013 tarkastettava kpl ¹⁾	2014 tarkastettava kpl ¹⁾	2015 tarkastettava kpl ¹⁾	2016 tarkastettava kpl ¹⁾
A1. Ympärivuotisessa käytössä olevat kohteet	2824	1159	1159	1159	1159
A2. Opetus- ja päiväkotirakennukset	1497	912	912	912	912
A3. Kokoontumis- ja liiketilat	8660	2531	2531	2531	2531
A4. Teollisuus- ja varastorakennukset	8660	2675	2675	2675	2675
A5. Maatilarakennukset	14768	3526	3526	3526	3526
A6. Muut rakennukset	7351	890	890	890	890
Asuinrakennukset	105379	10538	10538	10538	10538
Vapaa-ajanrakennukset	47971	4797	4797	4797	4797
Yhteensä	197110	27028	27028	27028	27028

kpl ¹⁾ Valvontakohteiden määrä vuosittain on suuntaa antava. Kohdemäärä muuttuu vuosittain, kun palotarkastaja arvioi kohteen turvallisuuskulttuurin ja määrittelee valvontavälin ohjetaulukoiden A1 - A6 sallimien valvontaväliiukujen puitteissa. Tarkempi vuosiohjelma tehdään Merlot-palotarkastusohjelman vuosisuunnittelu-osiolla valvontahenkilöstön vuosittaiseksi työsuunnitelmaksi.

Liite 3. Malli omatarkastuslomakkeesta

Asuinrakennuksen omavalvonta

Rakennuksen omistaja

Lähiosoite

postinumero postitoimipaikka

Luonnos

Valvottava kohde: _____

Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitoksen on tehtävä palotarkastuksia ja muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä (Pelastuslaki 379/2011 78 §). Edellä mainittuja muita valvontatehtäviä ovat pelastuslaitoksen valvontasuunnitelman mukaiset omavalvontatarkastukset, jotka kiinteistön omistaja tai haltija tekee pelastusviranomaisen määräyksestä.

Pelastusviranomainen pyytää Teitä suorittamaan omavalvontatarkastuksen kiinteistössänne.

Oma- ja omavalvontatarkastukset korvaavat pelastusviranomaisen aiemmin kymmenen vuoden välein suorittamat palotarkastukset pientaloissa. Mikäli valvonnan perusteella havaitaan kiinteistössänne puutteita, suorittaa pelastusviranomainen palotarkastuksen. Jos omatarkastuslomaketta ei palauteta suorittaa pelastusviranomainen palotarkastuksen, joka on maksullinen.

Pelastusviranomainen voi tarvittaessa tehdä myös pistokokein valvontaa kaikkiin kohteisiin.

Jos käytössänne on loma-asunto Varsinais-Suomen maakunnan alueella; kopioikaa lomake ja täytäkää se myös loma-asunnostanne. Tämän jälkeen palauttakaa lomake yhdessä asunnon omatarkastuslomakkeen kanssa.

Tämän kirjeen mukana on asuinrakennusten paloturvallisuusopas, jonka kohtiin viitataan omatarkastuslomakkeessa. Paloturvallisuusopas on tehty neuvojen antamiseksi asumisen turvallisuuteen ja helpottamaan omatarkastuslomakkeen täyttöä. Pelastusviranomainen toivoo, että oppaasta on Teille apua kodin turvallisuuden parantamisessa.

Omatarkastuslomake on toimitettava pelastusviranomaiselle 30 päivän kuluessa tämän kirjeen saapumisesta. Täyttäkää lomake ja nitokaa tai teippatkaa lomake kiinni ja viekää postiin. Palautuspostimaksu on maksettu.

Lisätietoja

Varsinais-Suomen pelastuslaitos

riskienhallinta

02 2633111

Liite 4. Valvonnan resursoinnin taustaa

Valvontasuunnitelman resursoinnin arvioinnissa on käytetty seuraavia laskelmia.

VALVONTATYÖHÖN KÄYTETTÄVÄ AIKA: MÄÄRÄAIKAISISSA PALOTARKASTUKSISSA						
AJAT MINUUTTEINA	Min yht.	Valmistautuminen	matka, meno	valvontatyön aika kohteessa	matka, paluu	hallinnolliset työt
Vapaa-ajan asunnot	115	10	30	30	30	15
Pieni kohde	85	10	15	30	15	15
Normaali kohde	135	15	15	60	15	30
Keskisuuri kohde	180	30	15	90	15	30
Suuri kohde	300	60	15	150	15	60
Laaja kohde	480	60	15	300	15	90

VALVONTATYÖHÖN KÄYTETTÄVÄ AIKA: JÄLKITARKASTUKSISSA						
AJAT MINUUTTEINA	Min yht.	Valmistautuminen	matka, meno	valvontatyön aika kohteessa	matka, paluu	hallinnolliset työt
Asuinrakennukset	85	10	15	30	15	15
Taulukon A1 - A6	120	15	15	45	15	30
Väestönsuoja	75	5	15	30	15	10

VALVONTATYÖHÖN KÄYTETTÄVÄ AIKA: RAKENNUSLUVAT, VÄESTÖNSUOJAT JA ERITYISSUUNNITELMAT									
AJAT MINUUTTEINA	Henkilötyövuosi	Määrät vuodessa, ¹⁾ kpl	Min yht.	Valmistautuminen, perehtyminen / neuvottelu	Lausunto, päätös	matka, meno	erityinen palotarkastus*	matka, paluu	hallinnolliset työt
Rakennusluvut:									
- suojaustaso 1 (alkusammuttimet)	1,5	750	180	30	30	15	60	15	30
- suojaustaso 2 (autom.paloilmoitin)	0,3	85	300	60	60	15	90	15	60
- suojaustaso 3 (sprinkleri)	0,2	50	370	100	60	15	120	15	60
- toiminnallinen palomitoitus	0,1	10	570	180	90	15	180	15	90
- väestönsuoja	0,1	50	180	30	30	15	60	15	30
Savunpoistosuunnitelma	0,2	70	270	90	60	15	60	15	30
Paloilmoittimen toteutuspyytäkirja	0,3	120	225	60	60	15	45	15	30
Pelastussuunnitelmat	0,2	250	90	60	30				
Poistumisturvallisuusselvitykset	0,7	150	420	180	60	30	60	30	60
Kaavalausunnot	0,2	118	180						
Lausunnot sammutuslaitteistoista	0,5	177	240						
Muut lausunnot	0,9	471	180						
Yhteensä	5,2								

1) Valvontakohteiden kappalemäärät ovat viiden viimeisen vuoden keskiarvo.